བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༣9རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཆུ་འབྲུག་ལོ། བོད་ཟླ་ 3 ཚེས་ 4 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 51 ཨང༌། 16 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

25th April 2012

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 51 Issue 16 Price Rs. 1

༸གོང་ས་མཆོག་ལ་སན་ཌི་ཡ་གོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭས་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཕུལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཨ་
རི་ཁལ་ལི་ཕོར་ནི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་སན་ཌི་ཡ་གོའི་
ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་སན་ཌིཡ་གོའི་གཙུག་
ལག་སློབ་གྲྭས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་ལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་
ལམ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་ཁུལ་དེར་ཉིན་དང་པོའི་མཛད་འཕྲིན་
གྱི་སྔ་དྲོ་ཐོག་མར་ཁལ་ལི་ཕོར་ནི་ཡའི་གཙུག་
ལག་སློབ་ཁང་དུ་༸ཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་རིགས་བདག་ལྕམ་སྐུ་
མེར་ཡེ་ཨན་ནེ་ཕོག་སེ་(Marye Anne
Fox)མཆོག་གིས་ཕེབས་བསུ་ཞུས་ཏེ་ཐོག་
མར་གསར་འགོད་པ་ཚོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་
ཡོད། དེ་རྗེས་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་སྐོར་
བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། རྒྱ་གར་ནང་སྲོལ་རྒྱུན་
ནས་དར་བའི་ཆོས་ལུགས་ཙམ་མ་ཟད། ཕྱི་ནས་
དར་བའི་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་ལོ་ངོ་སྟོང་
ཕྲག་རིང་ནས་མཉམ་མཐུན་གནས་ཐུབ་ཡོད་པ་
ནི་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་
མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མིག་དཔེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་ཅེས་
སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་གྲུབ་བསྟུན། གསར་
འགོད་པའི་དྲི་བར་བཀའ་ལན་སྩལ། དེ་རྗེས་གོ་
ལའི་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་དང་འབྲེལ་བའི་
བགྲོ་གླེང་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་
ཏེ་བཀའ་སློབ་སྩོལ་སྐབས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོའི་ཁེ་
ཕན་ཙམ་ལས་གོ་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་
གནས་སྟངས་དེ་གལ་ཆེ་བ་བརྩིས་དགོས་སྐོར་
སོགས་ཀྱི་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྩལ། སྐབས་དེར་
ཐོག་མར་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་རིགས་བདག་
ལྕམ་སྐུ་མེར་ཡེ་ཨན་ནེ་ཕོག་སེ་མཆོག་གིས་

ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་གནང་བསྟུན། བགྲོ་
གླེང་དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད། བགྲོ་གླེང་ནང་
མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་

གཞན་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚོའི་སྐོར་གྱི་མཁས་དབང་
གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་རི་ཆ་ཌ་སི་
ཇེ་སོ་མར་ཝི་ལེ་(Prof. Richard C. J.
Somerville) མཆོག་དང་། གནམ་གཤིས་
སྐོར་གྱི་མཁས་དབང་གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་
ཝིར་བྷཌ་ར་རཱ་མ་ཅན་ཌན་མཆོག་(Prof.
Veerabhadran Ramanathan)ཡིན་
འདུག སྐབས་དེར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་
སློབ་སྩལ་དོན། ང་ཚོ་བོད་ནང་ཡོད་སྐབས་ས་
ཆ་ཡོངས་རྫོགས་གཙང་མ་ཡིན་སྟབས། ཁོར་
ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་
གི་མེད། དཔེར་ན། དེ་སྔ་བོད་ནང་རྟ་དང་གཡག་

སོགས་བཞོན་ནས་ས་ཐག་རིང་པོ་འགྲོ་སྐབས།
རྒྱུག་ཆུ་ཆུང་ཆུང་དང་གཙང་ཆུ་དེ་དག་ཁ་སྐོམ་
སྐབས་བཏུང་ཆོག་གི་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་དུ་

སླེབས་རྗེས་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆུ་བཙོག་པ་ཡིན་
སྐོར་བརྗོད་དེ་འཐུང་བཅུག་གི་མི་འདུག་པས་ཧ་
སངས་བྱུང་ཞེས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཡོད་པ་མ་
ཟད། སྐབས་དེར་མང་ཚོགས་ལ་དྲི་བ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་
སྐབས་སྩལ་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་དྲི་བར་བཀའ་ལན་
སྩལ། ཉིན་གུང་ལྗགས་སྨིན་གྲུབ་རྗེས་
༸གོང་ས་མཆོག་སན་ཌི་ཡ་གོའི་གཙུག་ལག་
སློབ་ཁང་དུ་(University of San Di-
ego)ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་སྐབས་ཐོག་མར་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་
མེ་རི་ཨི་ལི་ཡོན་སི་མཆོག་(Dr. Mary E.
Lyons)གིས་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་དམིགས་

ཡུལ་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། ༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གཙུག་ལག་
སློབ་གྲྭས་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་ལམ་

ཞུས་ཡོད། དེ་རྗེས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་
མང་ཚོགས་རྣམས་ལ། དྲང་བདེན་དང་ཞི་བདེ་
གཉིས་ནང་གི་བསམ་བློ་ཡར་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བ།
ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།
དེ་ཡང་ཐོག་མར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་
འདི་བཞིན་ངོས་ལ་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་
དང་། ངོས་ལ་གཟེངས་རྟགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་
པར་ཆེ་མཐོང་ཐོབ་པ་བྱུང། གཟེངས་རྟགས་འདི་ནི་
ངོས་ཀྱིས་ད་བར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་ལ་ཞབས་
འདེགས་ཕྲན་བུ་བསྒྲུབ་པ་དེར་ངོས་ལེན་ཐོབ་པ་
ཞིག་ཡིན་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྩལ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དྲུག་པ་ཚོགས་གཏན་འཁེལ་བ།
༄༅། །རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དྲུག་པ་དེ་
བཞིན་རིང་མིན་ཟླ་བ་འདིའི་ཚེས་ ༢༦ ནས་ ༢༩
བར་ཉིན་བཞིའི་རིང་ཁེ་ན་ཌའི་རྒྱལ་ས་ཨོ་ཊ་ཝར་
ཚོགས་གཏན་འཁེལ་ཡོད།
ཚོགས་ཆེན་དེའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་
གྲངས་ ༣༠ ཙམ་ནས་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ ༥༠
ལྷག་ཙམ་དང་། བོད་མི་ཚོགས་བཅར་བ་ ༦༠ ལྷག་
ཙམ་བཅས་ཁྱོན་ཚོགས་བཅར་བ་མི་གྲངས་ ༡༠༠
ལྷག་ཙམ་ལྷན་ཞུགས་གནང་རྒྱུ་དང་། ཚོགས་
ཆེན་གྱི་དབུ་འབྱེད་དང་། མཇུག་བསྡོམས་མཛད་
སྒོ་གཉིས་བཅས་ཁྱོན་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བརྒྱད་
འཚོགས་རྒྱུ་ཡིན་འདུག ཚོགས་འདུའི་སྐབས་
བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་དྲུག་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ།

༡༽ བོད་མཐོ་སྒང་ནི་འཛམ་གླིང་སའི་གོ་ལའི་སྣེ་
གསུམ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གནས་སྟངས་
དང་དེའི་ཤུགས་རྐྱེན། ༢༽ ད་ལྟའི་གནས་
སྐབས་འདིར་བོད་མིར་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་
ངལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱ་ཕྱོགས། ༣༽ བོད་ཐོག་
འཛིན་པའི་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་། རྒྱ་ནག་
གི་མ་འོངས་འགོ་ཁྲིད་བརྗེ་བསྒྱུར་དང་བོད་ཀྱི་
གནས་བབ། ༤༽ རིག་གཞུང་དང་ཆོས་དད་
རང་དབང། སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་ལྷིང་དབར་ཕན་
ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན། ༥༽ རྒྱལ་སྤྱིའི་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་པའི་འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁང་གི་ལས་
དོན་སྙན་གསན་དང་། ཚོགས་ཆུང་ཆ་བགོས་
ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་

དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ལས་འགུལ་ནུས་
ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཐབས། ༦༽ ཚོགས་
ཆུང་ཆ་བགོས་ཐོག་མ་འོངས་ལས་འཆར་སྤེལ་
ཕྱོགས།
གོང་གསལ་དོན་ཚན་ཁག་ལ་གོ་
བསྡུར་སྦྱང་བཤད་མཐིལ་ཕྱིན་གྲུབ་མཚམས་
ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དྲུག་པའི་མཐའ་མའི་ཡོངས་
ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་དང་། མ་འོངས་ལས་འཆར་
ཇི་སྤེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་བཅས་གཏན་འབེབས་
དང་འབྲེལ་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དྲུག་པ་མཇུག་
བསྡོམས་གནང་རྒྱུ་ཡིནའདུགརྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལི་དང་།

གཉིས་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ལི་ཐུ་ནི་ཡའི་རྒྱལ་
ས་ཝིལ་ནུས། གསུམ་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ཨ་
རིའི་རྒྱལ་ས་ཝ་ཤིང་ཊོན། བཞི་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥
ལོར་སོ་ཀོཊ་ལེཎཊ་རྒྱལ་ས་ཨིཌན་སྦ་ར། ལྔ་པ་ཨི་
ཊ་ལིའི་རྒྱལ་ས་རོམ་བཅས་སུ་ཚོགས་ཡོད།
ད་རེས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དྲུག་པ་
ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁང་
དང་། ཁེ་ན་ཌ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་པ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
བཅས་ཐུན་མོང་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་
བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༤ ལ།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སན་ཌི་ཡ་གོའི་མངའ་
སྡེའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་
དང་མི་མང་ལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༩
ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་དཀའ་ངལ་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་
བཟང་སྤྱོད་དང་བྱམས་བརྩེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་
ཚུལ། ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་(San Di-
ego State University)སན་ཌི་ཡ་གོའི་
མངའ་སྡེའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ལས་སློབ་
ཕྲུག་དང་མི་མང་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༡༣༠༠༠
བརྒལ་བར་བཀའ་སློབ་དོན། ང་ཚོས་དཀའ་
ངལ་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་
པ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། བཟང་པོའི་སེམས་པ་
དང་རྣམ་དཔྱོད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་རང་
ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེ་འདི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་བསྐྱལ་
ཐབས་བྱེད་དགོས། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེའི་ནང་
བདེ་སྐྱིད་དང་། བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་ཚང་།་
དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་
སུ་འབད་བརྩོན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅེས་
སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་དེར་སློབ་ཕྲུག་ཁྱོན་
བསྡོམས་གྲངས་ ༣༡༠༠༠ ཙམ་ཡོད་པ་བཅས།།

ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་
ཕྱོགས་ཕེབས།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༨ རེས་
གཟའ་ཕུར་བུའི་ཉིན་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་
དང་ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེ་འཁོར་ལྷ་ཚང་བསོད་
ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་རྣམ་གཉིས་འདི་ཟླའི་
ཚེས་ ༡༦ ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥ བར་ལྡི་ལི་
དང་མོན་གྷོ། ཀོ་ལེ་གྷལ། ཧུན་སུར། སྦེལ་ཀོབ།
ལྡེ་ར་སྡུན་བཅས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་
གཅིག་ནང་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་
རདང་གནང་མུས་ཡིན་འདུགཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢ ཉིན་བྷེང་ལོར་ནི་
ལ་མང་གྷ་ལར་ཕེབས་ཏེ་གཞུང་འབྲེལ་ལས་དོན་
བསྒྲུབ་རྒྱུ། ཕྱི་ཚེས་ ༣ ཉིན་ལྡི་ལི་བརྒྱུད་ལྡེ་ར་
སྡུན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཕྱི་ཚེས་ ༤ ཉིན་ས་གནས་ལ་
རྟོག་ཞིབ་གནང་རྒྱུ་དང་ཉིན་དེར་པ་ཀོར་བརྒྱུད་
རྡ་སར་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་
བཅས།།

ཐེ་ཝན་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་ཐེངས་
གཉིས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ།
༄༅། ། ཕྱི་ཚེས་ ༢༣ ཉིན་ཐེ་ཝན་བོད་ཀྱི་སྐུ་
ཚབ་དོན་ཁང་གི་མཆོད་ཁང་དུ་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠
ནས་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༥ བར་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་
ཐེངས་གཉིས་པ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད། དེ་
ཡང་ཐོག་མར་ཐེ་ཝན་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱིས་
གསལ་བསྒྲགས་སྔོན་སོང་ནང་གསལ། ༡༽
བོད་བརྒྱུད་ནང་ཆོས་ཐེ་ཝན་ནང་ཁྱབ་སྤེལ་གནང་
ཕྱོགས། ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་ནང་ཁུལ་མཐུན་སྒྲིལ་
ཡོང་ཐབས་སྐོར། ༢༽དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་དང་
ཆོས་ཚོགས་ཁག་དབར་འབྲེལ་མཐུད་གང་ཟབ་
གཏོང་ཐབས་སྐོར། ༣༽ཐེ་ཝན་ནང་བོད་ཀྱི་ནང་
ཆོས་ལ་སྐྱོན་འཛུགས་བྱེད་མཁན་དབར་ཁྲིམས་
གཏུག་སྐོར་གྱི་གནས་སྟངས་ངོ་སྤྲོད། གཞན་ཡང་
ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ནས་དགོངས་འཆར་ཇི་
ཡོད་ལ་བགྲོ་གླེང་གནང་རྒྱུ། ཞེས་པའི་བརྗོད་
གཞིའི་ཐོག་བགྲོ་གླེང་གནང་རྒྱུའི་གསལ་བཤད་
གནང་ཡོད་བ་བཅས།།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 3 ཚེས་ 4 ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 25

རྔ་པ་རྫོང་གི་ལས་བྱེད་གཉིས་ལ་ས་གནས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་སྐབས་དྲག་གནོན་བྱས་པ།
༄༅། །འདི་གར་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་བོད་
གནས་འབྲེལ་མཐུད་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལགས་
དང་ཀ་ཉག་ཚེ་རིང་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་བཏང་གནས་ནང་
འཁོད་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤
ཉིན་རྔ་སྟོད་ཨ་འདུས་སྡེ་བའི་ནང་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་
༢ ཐོག་སྡེ་མི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཚོགས་འདུ་ཡོད་
ཚུལ་གྱིས་མི་མང་བསྡུ་སྐོང་བྱས་ཤིང་། རྔ་པ་རྫོང་
ཐོག་ནས་ཡོང་བའི་ལས་བྱེད་པ་ཁག་གཅིག་གིས་
དེ་སྔ་ནས་མི་མང་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱས་པའི་དངུལ་
ལྐོག་ཟ་བྱས་པའི་དོགས་གཞི་ཡོད་སའི་མི་གཉིས་
ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀ་ཡག་པོ་བྱས་ཚུལ་
བསྟོད་བསྔགས་བཏང་ནས་དེ་རིང་ཁོང་གཉིས་ལ་
བྱ་དགའ་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་སྐབས། མི་
མང་གིས་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཤུགས་ཆེ་
བསྟན་མ་ཐག་རྫོང་ཐོག་ནས་ཡོང་བའི་ལས་བྱེད་པ་
ཚོས་མཉམ་ཁྲིད་བྱས་ཡོད་པའི་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་
པ་རླངས་འཁོར་ཆེ་བ་བཅུ་ཡས་མས་ཤིག་ཡོད་པ་

ཁོ་པ་ཚོས་མི་མང་ལ་གང་བྱུང་གཅར་རྡུང་དྲག་པོ་
བཏང་ཞིང་མི་བརྒྱ་ཡས་མས་ལ་རྨས་སྐྱོན་བཟོས་
ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་སྐྱབས་
སོགས་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཕོག་སྟེ་རྔ་པ་རྫོང་
སྨན་ཁང་དུ་ཉལ་དགོས་བྱུང་ཡོད་འདུག དེ་བཞིན་
རྒྱལ་སྡེའི་ཚོ་གསུམ་སྡེ་བའི་མཚམས་ཆེན་དང།
ཚེ་ནོར། བསྟན་འཛིན་ཚེ་རིང་སོགས་མི་བཅོ་ལྔ་
ནས་ཉི་ཤུ་བར་འཛིན་བཟུང་གིས་བཙན་ཁྲིད་བྱས་
ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་གང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་མེད་
ཙམ་ཡང་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་གི་མི་འདུག དེ་ཡང་
གནས་ཚུལ་འདིའི་འཕྲལ་གྱི་འབྱུང་རྐྱེན་སྐོར་ལ་
རྒྱུས་ལོན་ཅུང་ཙམ་བྱུང་བར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོའི་
རྗེས་སུ་རྔ་སྟོད་ཨ་འདུས་སྡེ་བ་ཁག་ཐུན་མོང་ལ་
དབང་བའི་ས་ཆ་༼འོ་མའི་ལུས་༽(ས་ཆ་འདིར་
ཨ་འདུས་སྡེ་བ་ཁག་མ་ཎི་དང་སྨྱུང་གནས་སོགས་
ལ་ལྷན་ཚོགས་གནང་ས་དང་། བླ་མ་དང་དགེ་
བཤེས་སོགས་སྡེ་བའི་ནང་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཆོས་
ཞུ་བ་འཛོམས་ས། དེ་བཞིན་ནས་སྟོན་དང་དུས་

སྟོན་སོགས་སྤྲོ་སྐྱིད་གཏོང་ས་བཅས་ཡིན་འདུག
) ཞེས་པ་དེར་རྒྱ་གཞུང་གིས་རྒན་གསོ་ཁང་རྒྱག་
དགོས་ཚུལ་བཤད་དེ་ཧམ་ཤེད་ཀྱིས་བཙན་འཕྲོག་
བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་
དེ་ལྟར་མི་འགྲིག་ཚུལ་གྱིས་རེ་བ་ནན་བཤད་བྱས་
ཀྱང་ནུས་པ་མ་འཐོན་པར་རྗེས་སུ་དེ་ལ་དམག་
སྒར་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་སྟེ་དེང་སྐབས་དམག་མི་
དང་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་སོགས་རྒྱུན་སྡོད་བྱས་
འདུག དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་དེང་སྐབས་བོད་ས་ཕལ་མོ་
ཆེར་མིང་ཐོག་རོགས་སྐྱོར་དང་དོན་དངོས་བཤུ་
གཞོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཁང་ཆུང་གྲལ་མཉམ་
པོ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་རྒྱག་བཞིན་པ་དེ་དག་དང་འདྲ་
བར་ཁང་ཆུང་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་
དང་ཐོག་མི་མང་ལ་རོགས་སྐྱོར་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་
སྤྲད་འདུག་ཀྱང་། ལོ་སྔོན་མའི་ལོ་མཇུག་ཙམ་ནས་
དེར་རྒྱ་སྒོར་ཁྲི་བརྒྱད་ཀྱི་འགྲོ་སོང་བཏང་ཡོད་
ཚུལ་དང་། ཁྲི་བདུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་རོགས་སྐྱོར་
ཡིན་ཚུལ། ཁྲི་གཅིག་བསྐྱེད་ཀ་དང་བཅས་པ་མི་

ཚང་རེ་རེ་བཞིན་སྤྲོད་དགོས་པའི་བརྡ་ལན་འབྱོར་
སྐབས། མི་མང་གིས་དང་ཐོག་ཚང་མ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
རོགས་སྐྱོར་ཡིན་ཚུལ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ལས། སྒོར་
མོ་དགོས་ཚུལ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་བཤད་མེད་པས་
སྤྲོད་མི་ཐུབ་ཚུལ་བཤད་དེ་རྔ་པ་རྫོང་སྲིད་གཞུང་
ནས་རྔ་པ་རང་སྐྱོང་ཁུལ་སྲིད་གཞུང་བར་གཏུག་
བཤེར་མང་པོ་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཡིན་འདུག་པ་
མ་ཟད། ཁང་པ་དེ་དག་རྒྱག་སྐབས་གྲོང་སྡེ་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་མི་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་དངུལ་ལྐོག་ཟ་བྱས་
ཡོད་པའི་དོགས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། མི་དེ་གཉིས་
ལ་ལྟ་ཚུལ་མི་ལེགས་པ་བཟུང་ཡོད་འདུགཉེ་ཆར་ཕྱི་ཚེས་ ༡༤ ཉིན་རྔ་པ་
རྫོང་ཐོག་ནས་ལས་བྱེད་སྐོར་ཞིག་གིས་དྲག་
ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་འབོར་ཆེན་ཞིག་མཉམ་ཁྲིད་
ཀྱིས་རྔ་སྟོད་ཨ་འདུས་ཤང་དུ་སོང་འདུག་པ་
དང་། དང་ཐོག་ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་མི་མང་གི་
མཐོང་སར་ཁྲིད་མེད་ཀྱང་། མི་མང་ཆེ་བས་མི་
དགའ་སའི་གྲོང་སྡེའི་ལས་བྱེད་གཉིས་ལ་མི་

མང་གི་མདུན་དུ་བསྟོད་བསྔགས་བཏང་ཞིང་བྱ་
དགའ་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡིན་བརྗོད་སྐབས་མི་མང་གིས་
དྲང་བདེན་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་དེ་རྣམ་འགྱུར་
ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྟན་མ་ཐག་ཉེན་རྟོག་པས་
དྲག་རྡུང་བཏང་འདུགདེ་མིན་འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ནང་ཨ་
འདུས་མཐའ་བའི་རོང་བ་ཚང་གི་ཚེ་རིང་བཀྲ་
ཤིས་ལགས། རང་ལོ་ ༣༣ ཡིན་པ་ཁོང་ལོ་
༣ དང་ཟླ་ ༦ རིང་བཙོན་འཇུག་ཁྲིམས་ཐག་
བཅད་འདུག དེ་ཡང་ཁོང་ལོ་སྔོན་མའི་ཕྱི་ཟླ་ ༣
ཚེས་ ༡༦ ཉིན་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་བློ་བཟང་
ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གིས་ངོ་
རྒོལ་གནང་སྐབས། མི་མང་གིས་ངོ་རྒོལ་ཁྲོམ་
སྐོར་བྱས་པའི་གློག་བརྙན་ནང་ཐེབས་ཏེ་རྗེས་
སུ་འཛིན་བཟུང་གིས་དེའི་བར་ཐག་གཅོད་མ་
བྱས་པར་བཀག་ཉར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་
པ་བཅས།།

རྔ་སྟོད་ཨ་འདུས་སུ་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པས་དམ་བསྒྲཌ་བྱེད་བཞིན་པ།
༄༅། །འདི་གར་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་བོད་
གནས་འབྲེལ་མཐུད་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལགས་
དང་ཀ་ཉག་ཚེ་རིང་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བཏང་གནས་ནང་
འཁོད་དོན།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་
བོད་མདོ་སྨད་རྔ་སྟོད་ཨ་འདུས་སུ་མི་མང་གཅར་
རྡུང་དང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེའི་
སྐོར་ལ་ཁ་སྣོན་ཕྱི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་རྔ་པའི་སྨན་
ཁང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྨས་མ་རྣམས་ཀྱི་གནས་
སྟངས་རྒྱུས་ལོན་བྱུང་བར། ཉིན་དེར་ཤེས་རྟོགས་

བྱུང་གསལ་ལྟར་ན། རྒྱ་གཞུང་གི་དྲག་ཆས་ཉེན་
རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་གཅར་རྡུང་འོག་རྨས་སྐྱོན་
ཕོག་སྟེ་སྨན་ཁང་དུ་ཉལ་ཡོད་པའི་རྨས་མ་ཧ་ཅང་
མང་པོ་ཡོད་པ་དང། དེ་སྔོན་སྨན་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་
ནད་པ་ཚབས་ཆེན་རིགས་མ་གཏོགས་ཚང་མ་
གནས་སྐབས་རིང་ནད་གསོ་བྱེད་དགོས་ཚུལ་
བརྗོད་དེ་རང་ཁྱིམ་དུ་བཏང་འདུག་ལ། དེ་ནི་ཉིན་
དེར་གཅར་རྡུང་བཏང་ནས་རྨས་སྐྱོན་ཕོག་པའི་
རྨས་མ་མང་དྲགས་ནས་ནད་གསོ་ཁང་གིས་མ་
འདང་བ་ཡིན་པའི་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་འདུག དེའི་
ནང་དུ་རྨས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཕོག་པ་སློབ་དཔོན་

སྐྱབས་ལགས་ཀླད་ཁྲག་བསྲེས་ཡོད་པ་དང།
མཐའ་བའི་རྒྱམ་ཁོ་དང་གཅོང་བའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ལ་
རྐང་ལག་གཉིས་རེ་བཅག་ཡོད་ཅིང་། སྒོ་མང་ཞང་
གི་རྡོ་རྗེར་རྨས་སྐྱོན་ཧ་ཅང་ལྕི་བར་བཤད་ཀྱང་
ཅི་ཞིག་རྨས་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་
མ་བྱུང། སྨན་ཁང་དུ་ནད་གཞི་གང་འདྲ་ཡོད་
མེད་དྲི་བར་འགྲོ་མཁན་རྣམས་ཀྱང་ཐག་ཉེར་
གཅར་མི་འཇུག་པར་དམག་མིས་སྲུང་བྱ་དམ་
པོའི་འོག་བཞག་འདུག དེ་མིན་འཛིན་བཟུང་
བྱས་པའི་གྲས་ནས་གསར་དུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
བ། འཕེ་ཥེའི་སྐར་ཁོ་དང་། ཨ་འདུས་མཐའ་བའི་

གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་པ།

རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་ཆེམས་བཞག་པ།
ཡོད་ལ། ཁོ་ཚོས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་ལག་
ལེན་བསྟར་ཐབས་སུ་ཉེ་སྔོན་ནས་མཚོན་ཆ་ཚང་
མ་དགོན་པར་ཕུལ་ཡོད་པ་དེ་དག དེ་རིང་ཕྱི་ཚེས་
༢༣ ཉིན་ཛམ་ཐང་ཇོ་ནང་དགོན་ཆེན་དུ་མེར་སྲེག་
གཏོང་བཞིན་ཡོད་ལ། འདིར་མི་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་ལྷག་
འཛོམས་འདུག་ཅེས་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་འདུགཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༠༤ ཚེས་ ༡༩ བོད་ནང་ཉིན་
གུང་ཆུ་ཚོད་ ༢:༢༠ ཡས་མས་སུ། ཛམ་ཐང་
བར་མ་ཡུལ་ཚོའི་ཕ་དགེ་སྐོར་ཚོ་བའི་སྲུང་ཐར་
དང། མ་པད་ནེ་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཆོས་འཕགས་
སྐྱབས་ལགས་དགུང་ལོ་ ༢༥ སོན་པ་དང། མ་
སེམས་སྐྱེད་ཀྱི་བུ་བསོད་ནམས་ལགས་དགུང་ལོ་
༢༤ སོན་པ་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས། ཇོ་ནང་ཛམ་ཐང་
དགོན་བསམ་འགྲུབ་ནོར་བུའི་གླིང་གི་ཉེ་འཁྲིས་སུ།

༄༅། །འདི་གར་ཇོ་ནང་འགྲོ་ཕན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ཀྱིས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༤ རེས་གཟའ་མིག་
དམར་ཉིན་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། བོད་ནས་
ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསར་ལྟར་ན། ཉེ་
སྔོན་ཕྱི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
རང་ལུས་མེར་སྲེགས་གཏོང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་
དཔའ་བོ་ཆོས་འཕགས་སྐྱབས་ལགས་དང།
བསོད་ནམས་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་ལག་ཁྱེར་ཁ་
པར་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཁ་ཆེམས་ཤིག་བཞག་ཡོད་པ་
ལག་སོན་བྱུང་འདུགགནས་ཚུལ་ཡོང་ཁུངས་ནས་བརྗོད་
ན། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་མ་
བཏང་སྔོན་དུ་ལག་ཁྱེར་ཁ་པར་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཁ་

ཆེམས་ཤིག་བཞག་འདུག་ལ། ད་སྐབས་ཁ་ཆེམས་
དེ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཕན་ཚུན་ལ་ཁ་པར་བརད་ུནས་སྐུར་རེས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་འདུགཁ་ཆེམས་དེའི་ནང་དུ་གཙོ་བོ། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རང་
ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་དགོས་དོན་ནི་སྤྱིར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྐྱིད།
བྱེ་བྲག་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་
ཡིན་པ་དང་། ཡང་ངེད་གཉིས་མི་ཡུལ་འདིར་ཕ་
མ་སྤུན་མཆེད་དང་། གཉེན་ཉེ་དུ་རྣམས་དང་ལྷན་
དུ་འདུག་འདོད་མེད་པ་མིན་མོད། འོན་ཀྱང་འདུག་
པའི་རང་དབང་མི་འདུག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་རྗེས་
ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱ་མིས་འཁྱེར་ངེས་ཀྱང།
ནང་མི་སྤུན་མཆེད་དང་སྡེ་མི་སུས་ཀྱང་དེ་ལ་

བཀག་འགོག་བྱེད་མི་དགོས། ཁོང་ཚོར་ག་རེ་བྱེད་
ན་བྱེད་དུ་བཅུག་ཅེས་སོགས་འཁོད་ཡོད་པ་བརྗོད་
ཀྱི་འདུགཡང་གནས་ཚུལ་ཡོང་ཁུངས་ནས་
བརྗོད་དོན། ཉེ་སྔོན་སྣང་གྲོལ་ལགས་ཀྱི་ཁ་ཆེམས་
དང་། ད་རེས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ཆེམས་ཀྱིས་
མཚོན་པའི་དཔའ་བོ་ཚོའི་སྙིང་སྟོབས་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཛམ་ཐང་གི་བོད་མི་རྣམས་ནི་དངོས་
གནས་གཉིད་ལས་སད་བཅུག་སོང་ལ། ད་སྐབས་
ཛམ་ཐང་གི་ཇོ་ནང་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་གཙོས་
སྐྱ་སེར་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཁོང་གཉིས་ལ་གདུང་
སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་ཆེད་མཆོད་འབུལ་ཚོགས་པ་
དང་། མི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་འཛིང་དང་ནང་རྐུན་
མི་བྱེད་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་ཕུལ་དང་འབུལ་བཞིན་

བསོད་པོ། ཨ་འདུས་མཐའ་བའི་སངས་ཆུང་
གསུམ་ཉིན་དེར་འཛིན་བཟུང་བཙན་ཁྲིད་བྱས་
ཤིང་། ད་ལྟ་གང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་མེད་
སོགས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་མེད། དེང་སྐབས་ཨ་
འདུས་དགོན་གྲོང་ཚང་མར་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་
པ་དང་། དམིགས་བསལ་ཉེན་རྟོག་པ་སོགས་
ཀྱིས་དུས་ངེས་མེད་དུ་སྐོར་སྲུང་དམ་པོ་བྱས་ཏེ་
མི་མང་གི་འགྲོ་སྡོད་ཙམ་ཡང་རང་དབང་མེད་
པའི་འཇིགས་སྣང་འོག་གནས་ཡོད། མི་མང་
གིས་བཤད་དོན་དྲང་བདེན་གྱི་བསམ་ཚུལ་
ཙམ་བཤད་པར་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་

ནག་ཉེས་དང་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་
འདུག་ཚུལ་ལ་ཁ་གཡར་ནས་འཆར་གཞི་ཡོད་
པའི་སྒོ་ནས་གཅར་རྡུང་དྲག་པོ་བཏང་བར་ཤིན་
ཏུ་བློ་ཕམ་ཆེ་ཞིང་། གནས་སྟངས་འདི་འདྲའི་
འོག་མི་ཚེ་འཁྱོལ་དཀའ་ཚུལ་སྐྱོ་གདུང་འདོན་
གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་སྔོན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོ་
ནས་ད་བར་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་རིམ་པར་སྤེལ་
བའི་འཁོན་སེམས་སློག་ཆེད་ལྟ་བུར་ཁ་གཡར་
ས་བཙལ་ནས་མི་མང་གི་མགོ་འཇོག་ས་མེད་
པ་ཞིག་བཟོ་སེམས་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་མུས་ཡིན་
འདུག་པ་བཅས། །

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་མི་རིགས་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་
བཞིན་པའི་དྲག་རྩུབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་ངོ་རྒོལ་
སྐད་འབོད་གནང་བཞིན་སྐུ་ལུས་མེར་བསྲེགས་
གནང་སྟེ། དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་འགོར་བར་རྒྱལ་
གཅེས་དཔའ་བོ་ཁོང་གཉིས་སྐུ་གཤེགས་པ་དང།
རྒྱ་གཞུང་གིས་བཙན་བཀའ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་
མཚན་ཆུ་ཚོད་དང་པོ་ཙམ་ལ་ཛམ་ཐང་དགོན་ཆེན་
རྒྱབ་རིའི་དུར་ཁྲོད་དུ། བླ་གྲྭ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་
དང། མང་ཚོགས་སུམ་སྟོང་ལྷག་བཅས་མཉམ་
འཛོམས་ཀྱིས་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་ཁོང་གཉིས་
ཀྱི་སྐུ་ཕུང་ཞུགས་འབུལ་གནང་དགོས་ཐུག་འདུག་
པ་བཅས།།

༄༅། །རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཐོག་གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་མདོ་སྨད་རྔ་པ་ས་ཁུལ་ཛམ་ཐང་བར་མ་ཡུལ་ཚོའི་མི་སྐྱ་ཆོས་འཕགས་ལགས་དང་བསོད་ནམས་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གཡོན་ཐལ་ཆེ་བའི་སྲིད་བྱུས་ལ་ཞི་རྒོལ་ཆེད་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བའི་གནས་ཚུན་ཐོན་
སྟབས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་འབྲེལ་འོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༤ ཐོག་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཐོག སྤྱིར་རྒྱལ་གཅེས་ཁོང་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་གནས་པའི་དཔའ་བོ་ཕོ་མོ་འདས་གསོན་ཡོངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་མྱ་ངན་རྗེས་དྲན་ཞུ་སླད་ལས་ཁུངས་ཁག་སྒོ་བརྒྱབ་སྟེ་རྡ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་རྟེན་མཆོག་སྤྱན་སྔའི་དྲུང་དུ་མཆོད་སྤྲིན་བརྒྱ་ཚར་འབུལ་ཤོམ་དང་འབྲེལ། མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་ཁྲོམ་ཐོག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་རྒྱུད་
སྟོད་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ། ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་ཆུང་རྣམ་པ། སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ། བཞུགས་སྒར་ཁུལ་གནས་
རིས་མེད་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་དགེ་བཙུན་སྔགས་གསུམ། གཞན་ཡང་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གློ་བུར་ལྷགས་པའི་དགེ་བཙུན་སྔགས་གསུམ། དེ་བཞིན་མི་མང་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བ་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་
བ་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་གསུང་འདོན་གནང་མུར་རྣམ་གྲྭའི་དགེ་བསྐོས་ནས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱབས་ཐོ་སྒྲོགས་སྦྱང་གནང་ཡོད། དེ་ནས་བཀའ་ཁྲིའི་སྐུ་ཚབ་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་པདྨ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག་གིས་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་མུ་མཐུད་སྨོན་ལམ་གསུང་འདོན་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཞིང་མཆོག་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་བསྙེན་བཀུར་གསོལ་ཇ་དང་དགེ་བཙུན་སྔགས་གསུམ་ལ་སྐུ་འགྱེད་ཧིན་སྒོར་ ༥༠ ཕུལ་ཡོད་པ་བཅས། །

བོད་ཟླ་ 3 ཚེས་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 4 ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 25

ཆོས་འཕགས་སྐྱབས་ལགས་དང་། བསོད་ནམས་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་འདུག་པར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསར་འགོད་བསྒྲགས་གཏམ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༠༤ ཚེས་ ༡༩ བོད་
ནང་ཉིན་གུང་ཆུ་ཚོད་ ༡ ཡས་མས་སུ། མདོ་སྨད་
རྔ་པ་ཁུལ། ཛམ་ཐང་རྫོང་བར་མ་ཡུལ་ཚོའི་ཕ་དགེ་
སྐོར་ཚོ་བའི་སྲུང་ཐར་དང། མ་པད་ནེ་གཉིས་ཀྱི་
བུ་ཆོས་འཕགས་སྐྱབས་ལགས་དགུང་ལོ་ ༢༥
སོན་པ་དང། མ་སེམས་སྐྱེད་ཀྱི་བུ་བསོད་ནམས་
ལགས་དགུང་ལོ་ ༢༤ སོན་པ་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས།
ཇོ་ནང་ཛམ་ཐང་དགོན་བསམ་འགྲུབ་ནོར་བུའི་གླིང་
གི་ཉེ་འཁྲིས་སུ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་མི་རིགས་
རྩ་མེད་དུ་གཏོང་བཞིན་པའི་དྲག་རྩུབ་ཀྱི་སྲིད་
བྱུས་ལ་ངོ་རྒོལ་སྐད་འབོད་གནང་བཞིན་པར་སྐུ་
ལུས་མེར་བསྲེགས་གནང་སྟེ། དུས་ཡུན་རིང་པོ་
མ་འགོར་བར་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་ཁོང་གཉིས་
ཀ་སྐུ་གཤེགས་ཡོད་འདུག་ལ། མཚན་ཆུ་ཚོད་

དང་པོ་ཙམ་ལ་ཛམ་ཐང་དགོན་ཆེན་རྒྱབ་རིའི་དུར་
ཁྲོད་དུ། བླ་གྲྭ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་དང། མང་ཚོགས་
སུམ་སྟོང་ལྷག་བཅས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་རྒྱལ་
གཅེས་དཔའ་བོ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཕུང་ཞུགས་
འབུལ་གྱིས་བསྲེགས་སྦྱངས་གནང་ཡོད་འདུག ད་
ལྟའི་ཆར་ས་གནས་དེར་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཉེན་རྟོག་
དམག་མི་འགྲེམ་འཇོག་བྱས་ཏེ། དམ་དྲག་ཆེན་པོ་
བྱེད་བཞིན་པ་རེད་འདུགཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༧ ནས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༩ བར་བོད་ནང་རང་
ལུས་མེར་སྲེག་གནང་མཁན་མི་གྲངས་ ༣༥ བྱུང་
ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་ཆོས་འཕགས་
སྐྱབས་ལགས་དང་། བསོད་ནམས་ལགས་གཉིས་
བརྩིས་ན། རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་ཀྱིས་སྐུ་སྲོག་

ཤོར་མཁན་ ༢༧ ཆགས་ཡོད། བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ནང་རང་ལུས་
མེར་སྲེག་དང་དམར་གསོད་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་བྱུང་
རིམ་བཞིན་གསར་འགོད་བསྒྲགས་གཏམ་རིམ་
སྤེལ་བྱས་ཡོད་པའི་ནང། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
མཁྲེགས་འཛིན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་
བཏང་སྟེ། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་ཚོའི་རེ་
འདུན་ཏེ། ༧གོང་ས་མཆོག་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་
ཞུ་དགོས་པ་དང། བོད་ལ་རང་དབང་དགོས་
པ། བོད་མི་ཚོར་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དགོས་
པ་བཅས་ལ་ངེས་པར་དུ་བསམ་ཞིབ་ནན་པོ་
བྱེད་དགོས་པ་དང། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རྒྱ་གཞུང་
གི་རྒྱུན་ལྡན་ལྟར་ཟུར་བལྟས་ལེབ་མཐོང་ཡིན་
པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ། སྒྲོ་སྐུར་

དང་འཁྱོག་བཤད། རྫུན་སྒྲིག་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཏེ།
རྒྱལ་སྤྱི་དང་ལྷག་དོན་དྲང་བདེན་དང་རང་དབང་
ལ་མོས་པ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ མགོ་སྐོར་
གཏོང་ཐབས་བྱས་ཏེ། བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་
དབར་དབྱེ་འབྱེད་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་
ཀྱི་ཞེ་འཁོན་སློང་ཐབས་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ནི།
དུས་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་འདིའི་ནང་ཆེས་
མུན་ནག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་སྐྲུན་ཐབས་བྱས་
པ་ཞིག་ཡིན།
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་གསར་འགོད་བསྒྲགས་གཏམ་རིམ་སྤེལ་
ནང། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མཁྲེགས་འཛིན་གྱི་
སྲིད་བྱུས་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་མ་བཏང་ན། བོད་
ནང་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གིས་མཚོན་ལས་

འགུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་སྲིད་པས། དེ་དག་གི་
འགན་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་གཞུང་གིས་འཁྱེར་
དགོས་ཞེས་ནན་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟར། རང་ལུས་
མེར་སྲེག་དང་མི་མང་གྱེན་ལངས་ཀྱི་ལས་
འགུལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པས།
རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་བསམ་
ཞིབ་ནན་པོ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད། དེ་
ལས་ལྡོག་སྟེ་ཞག་འགྱངས་ཉིན་ཕུད་ཁོ་ན་བྱས་
ན་རི་ལུག་པ་ཐག་པས་མི་འདུམ་ཟེར་བ་བཞིན།
ཉིན་ཞིག་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་དང་གཞུང་
གཉིས་ཀ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་ངེས་
ཡིན་ཞེས་ནན་བརྗོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༩ ཉིན།།

དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དབུ་འབྱེད་དང་དགེ་བཤེས་སྔགས་རམས་པའི་བསླབ་པ་མཐར་སོན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཁྱེར་གནང་བའི་མཛད་སྒོ་ཚོགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་
བཞུགས་སྒར་རྡ་སའི་ཉེ་འགྲམ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་
སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལེགས་གྲུབ་
དབུ་འབྱེད་དང་དགེ་བཤེས་སྔགས་རམས་པའི་
བསླབ་པ་མཐར་སོན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཁྱེར་
གནང་བའི་མཛད་སྒོ་ཚོགས་ཡོད།
དེ་ཉི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་གསལ་
བྱེད་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང།
བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་པདྨ་ཆོས་འབྱོར་
མཆོག སེར་བྱེས་ལོ་དཀོན་སྤྲུལ་སྐུ་བྱམས་
པ་ཆོས་བཟང་ལགས་ཀྱིས་དབུས་གྲྭ་ཚང་གི་
མཁན་བླ་འདུས་དམངས་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་དང་སྤྱི་ཟུར་ཁག་གཅིག རིག་གཞུང་དང་
འབྲེལ་བའི་དགོན་བཙུན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དཔེ་
མཛོད་འགན་འཛིན་རྣམ་པ། ཕྱི་རྒྱལ་སྐུ་མགྲོན་
དང་སྦྱིན་བདག་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་མཛོད་
ཁང་གི་སྒོ་ཆེན་གྱི་དར་ཚོན་སྣ་ལྔ་མདུད་བཀྲོལ་
དང་བསྟུན་མཁན་བླ་ཆོག་གྲྭ་རྣམས་ནས་བཀྲ་
ཤིས་པའི་ཚིགས་ཀྱི་ཤིས་བརྗོད་བཏོན་རྗེས་
སྣང་གསལ་ཞལ་ཕྱེ་དང་རྟེན་གཙོ་ལ་མཇལ་

དར་ཕུལ་ཟིན་མཚམས་གསོལ་ཇ་འབྲས་སིལ་
ཕུལ་ནས་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་དང་རིས་མེད་
བསྟན་རྒྱས་སྨོན་ལམ་གསུང་འདོན་གནང་། དེ་

ནས་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་དགེ་བཤེས་སྔགས་
རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་ལགས་ཀྱིས་
རྒྱུད་ཆེན་སྦྱིན་པ་དཔལ་བའི་མཛད་རྣམ་ངོ་
སྤྲོད་གནང་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་རྣམ་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་པར་སྐྲུན་
ཞུས་པའི་གསང་སྔགས་ཟམ་མོའི་མཛོད་འཛིན་
རྒྱུད་ཆེན་སྦྱིན་པ་དཔལ་བའི་རྒྱུད་ཊཱིཀ་ཆེན་
མོ་དང་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་དང་པོ་
ཞལ་ཕྱེ་གྲུབ་བསྟུན་ལོ་དཀོན་སྤྲུལ་སྐུ་བྱམས་པ་

ཆོས་བཟང་ལགས་ཀྱིས་དུས་སྟོན་དང་འབྲེལ་
བའི་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་རྒྱུན་འཁྱོངས་དགོས་
པའི་གསུང་བཤད་དང་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་མཛོད་

བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་སྔགས་
རམས་རྣམ་པའི་སློབ་གཉེར་གྱི་གཞུང་ཆེན་
ཁག་ངོ་སྤྲོད་གནང་མཚམས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྔགས་རམས་པའི་སློབ་
པ་མཐར་སོན་པ་རྣམ་པར་ཕྱག་འཁྱེར་གནང་
རྗེས་བཀའ་བློན་པདྨ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག་གིས་
གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་འདིར་ཕེབས་
པའི་སྐུ་མགྲོན་ཡོངས་ལ་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་འཚམས་འདྲི་ཞུ་གི་ཡོད།

འཛམ་གླིང་སྟེང་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
བང་མཛོད་ཅེས་མཛོད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་
དཔེ་མཛོད་ཟེར་བ་དེ་ནི་མིའི་ཀླད་པའི་མཛོད་
ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་
རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དཔེ་མཛོད་སྤུས་དག་པོ་
ཞིག་སྐྲུན་ཐུབ་པར་ཧ་ཅང་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་
གི་ཡོད་། ཅེས་དང་དུས་རབས་བདུན་པ་ནང་
ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊས་གཙོས་དུས་རབས་བརྒྱད་
པའི་ནང་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་སྐབས་དར་
རྒྱས་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་གཞུང་སྤུས་
དག་དེ་སྔ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ གོང་བོད་ཅེས་པ་གོ་
མྱོང་མེད་པའི་འཛམ་གླིང་ཡུལ་དུ་ཁག་ཏུ་དར་
རྒྱས་བྱུང་སྟེ་ཆོས་ཚོགས་ ༧༠༠ བརྒལ་བ་
ཡོད་པ་མ་ཟད་། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ནང་པ་
ས་ཡ་མང་པོ་ཡོད་པར་སོང་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་
སྤེལ་གསུམ་སྤུས་དག་དགོས་པའི་གསུང་བཤད་
གནང་རྗེས་བཀའ་ཁྲི་ཟུར་པ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་
ཆེ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། འདི་ག་
གྲྭ་ཚང་ནས་དགེ་བཤེས་སྔགས་རམས་པའི་ཕྱག་
འཁྱེར་བཞེས་མཁན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
ཞུས་པ་དང་། ཆབས་ཅིག་འདིར་བསླབ་པ་མཐར་
སོན་པའི་མཛད་སྒོ་ཞེས་བརྗོད་འདུག་ཡང་། ད་ཆ་
ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་མཐར་སོན་པ་

རེད་མ་གཏོགས། ད་དུང་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་
པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་
བྲལ་བ་ཞིག་དང་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་
འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་དགོས་སོགས་དང།
དཔེ་མཛོད་ཅེས་པ་འདི་བོད་པ་རང་གི་ཐ་སྙད་ཅིག་
དང། དེའི་ནང་དཔེ་དེབ་འཇོག་པ་ཙམ་མིན་པར་
དེ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་པ་
མཁྱེན་དགོས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་
རྗེས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྒྱལ་བ་
ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་གནང་
དོན། དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་ཁག་ལ་དཔེ་མཛོད་ཆ་རྐྱེན་
དེ་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་དང་ང་ཚོར་དཔེ་དེབ་ལྟ་བའི་
གོམས་གཤིས་སྐྱོ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཁུངས་གཏུགས་ས་དེ་བཀའ་འགྱུར་
བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཡིན་དུས་དཔེ་མཛོད་བེད་
སྤྱོད་ཡག་པོ་གནང་དགོས་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་རྗེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཤེས་ཡོན་འགན་
འཛིན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ཀྱི་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཏེ་མཛད་སྒོ་གྲོལ་བ་བཅས། དགེ་
བཤེས་སྔགས་རམས་པ་ནི་གདན་ས་ནས་
དགེ་བཤེས་བཏང་ཟིན་མཚམས་ལོ་ངོ་བཅུ་
དགུའི་རིང་ཕྱག་སྲོལ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་
གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།།

ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་འཇོ་མདའ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ལྡན་ཆོས་འཁོར་དགོན་ད་ཆ་སྟོང་པར་གྱུར་བ།
༄༅། །འདི་གར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་
༡༩ ཉིན་ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ་
ལྟར་ན། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཞེས་པའི་ཁོངས་
གཏོགས། དེང་སྐབས་སྔོན་ཐོན་གྱི་དགོན་སྡེ་
དང་སྔོན་ཐོན་གྱི་གྲྭ་བཙུན་འདེམས་སྒྲུག་བྱེད་
པའི་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ། རྒྱལ་གཅེས་རིང་
ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་ཤུགས་
ཆེ་སྤེལ་རིང་ཕྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ཤར་དུ་ཆབ་
མདོ་ས་ཁུལ་འཇོ་མདའ་རྫོང་ཁོངས་ལྡན་ཆོས་
འཁོར་དགོན་པར་ལས་དོན་རུ་ཁག་ནས་
དགོན་པའི་འདུ་ཁང་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་
གི་གཙོ་འཛིན་བཞིའི་འདྲ་པར་སྒྲིག་གཤོམ་
བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོན་པའི་ཡང་སྟེང་དུ་

དར་དམར་སྒྲེང་འཛུགས་བྱ་རྒྱུའི་བཙན་བཀའ་
བཏང་སྐབས། དགེ་འདུན་པས་དང་ལེན་རྩ་བ་
ནས་མ་བྱས་སྟབས། ལས་དོན་རུ་ཁག་ནས་
བཙན་དབང་ཐོག་དར་དམར་དགོན་པའི་ཡང་
སྟེང་དུ་སྒྲེང་འཛུགས་བྱས་པར་བརྟེན། རང་
ལོ་མཐོ་ཙམ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཞིག་སྙིང་
གས་ནས་རང་སར་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པ་དང༌། དགེ་འདུན་པ་
བྱིངས་རྣམས་ཀྱང་དགོན་པར་གནས་མ་ཐུབ་
པར་རང་ཁྱིམ་དུ་ལོག་དགོས་བྱུང་རྐྱེན་ད་ཆ་
དགོན་པ་དེ་སྟོང་པར་གྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་
ཐོན་འདུགལྡན་ཆོས་འཁོར་དགོན་པར་ད་ཐེངས་ཙམ་

མ་ཡིན་པར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཡང་དགེ་
འདུན་པས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་མི་འདོད་པའི་
ངོ་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ཤུགས་ཆེ་སྤེལ་བའི་
གནས་ཚུལ་བྱུང་བར་བརྟེན། དགོན་པ་དེའི་
མཁན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་ལགས་དང་
དགེ་འདུན་པ་གཞན་ཁག་གཅིག་འཛིན་བཟུང་
གིས་དུས་བཀག་བཙོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཆད་
བཏང་སྟེ་ད་ལྟ་བཙོན་ཁང་ནང་སྡུག་སྦྱོང་མྱངས་
དང་མྱོང་མུས་ཡིན་འདུགད་རེས་ཀྱི་འབྱུང་རྐྱེན་དེའི་ཐད་ཉེ་དུས་ཟླ་
༣ པའི་ནང་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་གྱི་ཧྲུའུ་ཅི་ནོར་
བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཆབ་མདོར་དྲག་རྡུང་གཏོང་
རྒྱུའི་སྐུལ་སློང་ཚོགས་ཆེན་ཟེར་བ་ཚོགས་

ཏེ་ཆབ་མདོར་གྲྭ་བཙུན་དང་དད་ལྡན་པ་མང་
པོ་ཡོད། ཏཱ་ལའི་རུ་ཚོགས་ཀྱི་གཏོར་བཤིག་
སྤེལ་སའི་བཙན་རྫོང་གི་འཐབ་ར་ཡིན་པ་དང༌།
ཆབ་མདོའི་དགོན་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་གི་གནད་
དོན་ནུས་པ་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་
བྱེད་ཐུབ་མེད་པ། གུང་ཁྲན་ཏང་མི་དང་གྲྭ་པ་
ནི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
ཀྱི་འགྲན་རྩོད་ཡིན་པ། སྔོན་ཐོན་གྱི་བསམ་
བློ་དང་རྗེས་ལུས་བསམ་བློའི་བར་གྱི་འགྲན་
རྩོད་ཡིན་པར་ལོག་བཤད་བྱས་ཏེ་དྲག་རྡུང་
བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་སློང་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོ་པ་
རང་ཉིད་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་
ཡུལ་དུ་ཆེད་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་གྲྭ་བཙུན་བསྡུ་

རུབ་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ་དང་ལས་
དོན་རུ་ཁག་གིས་སློབ་གསོ་སྤེལ་ཡུལ་ལ་ལྟ་
ཞིབ་བྱས་འདུག ལས་འགན་ཚུལ་བཞིན་མ་
གྲུབ་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་གནས་དབྱུང་གཏོང་རྒྱུ་དང་ལས་དོན་
ལེགས་གྲུབ་བྱེད་མཁན་ལ་གཟེངས་བསྟོད་
དང་གནས་སྤར་བྱ་རྒྱུའི་སྐུལ་སློང་ཤུགས་
ཆེ་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས་ལས་ཆབ་མདོ་ཁུལ་
གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་སློབ་གསོ་ལག་ལེན་དེ་
དག་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོས་བསྟར་བཞིན་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག་པ་བཅས། །

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 3 ཚེས་ 4 ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 25

བོད་མིའི་ཚོང་ལས་བདེ་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་དབུ་འཛུགས་མཛད་སྒོར་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་
གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༨ དང་ ༡༩
བཅས་ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་བོད་མིའི་ཚོང་ལས་
བདེ་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་རྡ་ས་གངས་
སྐྱིད་སྤྱི་ཐབ་ཡང་སྟེང་ཚོགས་ཁང་དུ་དབུ་འཛུགས་
གནང་ཡོད།
དེ་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༤༥ བཀའ་
ཁྲི་མཆོག་དང་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་
གཙོས་ལྷན་ཁང་གི་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་རྣམ་པ། ཚོང་
ལས་བདེ་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམ་པ་ལྷན་འཛོམས་
ཀྱི་ཐོག་མར་བོད་མིའི་ཚོང་ལས་བདེ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་
ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་ལགས་ཀྱིས་
ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་
གཙོ་བོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཁྲི་
པ་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་སྣང་གསལ་ཞལ་
ཕྱེ་གནང་སྟེ་བོད་བསྟན་སྲིད་དོན་དུ་རང་སྲོག་བློས་
གཏོང་གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་པ་དཔའ་བོ་ཕོ་
མོ་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་མཚོན་ཆེད་མྱ་
ངན་གུས་འདུད་དང་ངག་བཅད་སྐར་མ་གཅིག་ཞུས་
ཡོད། དེ་རྗེས་བོད་མིའི་ཚོང་ལས་བདེ་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་སྐལ་བཟང་ནོར་བུ་ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་
གཙོའི་གཏམ་བཤད་དང་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡོམས་
སྒྲོགས་སྦྱང་གནང་གྲུབ་མཚམས་གསོལ་ཇ་དང་
འབྲས་སིལ་ཕུལ་ཏེ་ཚོང་ལས་བདེ་ཚོགས་ངོས་
ནས་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་དང་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་བློན་
མཆོག སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་བཅས་ལ་ཆེ་བསྟོད་
ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་ཕུལ་གྲུབ་མཚམས་དངུལ་གཉེར་
སྐལ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ཀྱིས་ལོ་འཁོར་རྩིས་
ཁྲ་སྒྲོགས་སྦྱང་གནང་ཡོད།
དེ་ནས་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་གསུང་
བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་འདི་གར་ཕེབས་པའི་
དཔལ་འབྱོར་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་གཙོས་ལྷན་
ཁང་ཁག་གཅིག་གི་དྲུང་ཆེ་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་ཚོང་
ལས་སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམ་པ། དེ་རིང་ཚོང་

ལས་བདེ་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་
ཐེངས་གསུམ་པ་བཞུགས་སྒར་དུ་ཚོགས་པར་
བཅར་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཚོང་པའི་ལྷན་ཚོགས་དེ་

བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཕན་ཐོགས་བྱེད་མཁན་
ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་པ་
ལྟར། ཚོང་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་
གནང་དང་གནང་མུས་ཡིན་པ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་
རེད། བཀའ་ཤག་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་གཞི་རིམ་
གྱི་ལྟ་གྲུབ་གསུམ་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་ཡིན། ཆིག་
སྒྲིལ་ནི། ཆོལ་ཁ་དང་ཕོ་མོ། དབུལ་ཕྱུག་དབྱེར་
མེད་ལ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱུ་ཧ་
ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་གསར་གཏོད་
ཐོག་ཚོང་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཕན་
གསོ་པ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ་གནང་དགོས་
པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། གསར་གཏོད་རིམ་པའི་ཐོག་
ནས་སྔོན་མ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྡིངས་ཆའི་ཐོག་ལ་
ཕེབས་འདུག་ལ་ད་དུང་ཡང་ཕེབས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་རུ་

གཏོང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཚོང་དང་ཆབ་
སྲིད་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་མཐར་མི་དང་མིའི་དབར་
ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། མི་དང་
མིའི་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་དོན་དག་
གང་ཞིག་ཡིན་རུང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་འཕྲུལ་

ཆས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ནས་ཁྲིམས་མཐུན་ཐོག་
ཚོང་གཉེར་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རང་ཁ་རང་
གསོའི་ཐོག་ཕལ་ཆེར་དམིགས་བསལ་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་གནང་མཁན་ཚོང་པ་
ཚོ་ཆགས་ཡོད། ༸གོང་ས་མཆོག་དང་བཀའ་
ཤག་སྐབས་གོང་མའི་དགོངས་པར་ཡོད་པ་གཞི་
བཟུང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་ཚོང་པའི་ལྷན་ཚོགས་
བཙུགས་ཏེ་ལས་རིམ་མང་དག་ཅིག་སྤེལ་ཡོད།
ཚོང་པ་རྣམས་སོ་སོའི་རྐང་པའི་སྟེང་དུ་ལངས་ཐུབ་
པ་བྱུང་བ་ལྟར། རིམ་བཞིན་བོད་མི་མང་ལ་ཕན་
ཐོགས་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རང་ཉིད་ཚོང་རྒྱག་
སྐབས་རབ་བྱུང་ན། བོད་མི་ཚོར་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་
ལས་ཀ་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་ན་སྤྱི་ཚོགས་
ལ་ཏན་ཏན་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རེད། བཀའ་ཤག་ངོས་

ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དངུལ་ཁང་ཞིག་འཛུགས་ཐུབ་
རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེར་ཁྲིམས་ཐོག་
སོགས་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་རེད་འདུགགལ་སྲིད་དེ་ལྟར་བྱུང་ན། ཚོང་པའི་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱིས་གཙོས་ཚོང་པ་གཞན་དག་ཚོར་ལམ་སྟོན་

ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་(Enterpre-
neurship)ཐོག་ནས་ལས་གཞི་སྤེལ་རྒྱུའི་
འཆར་གཞི་ཞིག་ཡོད། དེ་སྔོན་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་
གདན་དུ་ཚོང་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཐུག་
སྐབས། ཁོང་རྣམ་པས་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་ཕྱི་རྒྱལ་
ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་འགྲོ་སྐབས་ཚོང་པའི་་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་འཐུས་མི་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། ཕྱི་
རྒྱལ་གྱི་ཚོང་པ་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཕན་ཐོགས་
ཡོང་བ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངས་
གཞི་རྩའི་འཆར་གཞི་དང་འབྲེལ་ལམ་ཁྱེད་རྣམས་
ནས་བཟོ་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས་བཀའ་ཤག་
ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་ཚོང་པ་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་
བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་ཚོ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ལམ་བཟོ་
རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་ད་ལྟ་འདང་གི་ཡོད་མེད་ཤོད་ཐུབ་ཀྱི་

མི་འདུག ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོས་
གོ་ཐོས་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༣༠
ཉིན་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་གསལ་
བསྒྲགས་བཏང་བའི་ནང་། བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་
པའི་བོད་པ་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་ལས་ཀ་དང་། སྒེར་ཁང་
རྒྱག་རྒྱུའི་ས་ཆ་ཆུང་ཆུང་ཉོས་ཆོག་གི་རེད། འོན་
ཀྱང་(RBI) སྒྲིག་གཞི་འཁྱེར་དགོས་ཀྱི་རེད།
ཅེས་གསལ་པོ་གསུང་གི་འདུག དེ་བཞིན་ཁ་སང་
ཁ་ཉིན་ང་ཚོར་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་བྱུང་ཡོད།
སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ལོ་ལྔ་འཕར་འགྱང་བྱ་རྒྱུ་
དེའི་ཐོག་དཀའ་ལས་གང་ཙམ་རྒྱག་དགོས་བྱུང་།
བཀའ་ཁྲིའི་དམ་འབུལ་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་
ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་
མང་དག་ཅིག་ལ་བཅར་ཏེ་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ཞུས་
པར་བརྟེན། ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་
གནང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དེའི་ནང་ཆ་རྐྱེན་བཞི་
ཡོད། ཆ་རྐྱེན་གཅིག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
རྒྱབ་གཉེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་གནས་
ཀྱི་(FRO)ནང་ཡི་གེ་འབྱོར་མི་འདུག་པས་ད་
ལྟ་ལམ་སེང་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་
ཆགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་
ཡོད།
དེ་ནས་ཚོང་ལས་བདེ་ཚོགས་
ངོས་ནས་ཚོགས་མི་ཁག་གཅིག་ལ་གནང་རྒྱུའི་
གཟེངས་རྟགས་དེ་བཞིན་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་
གནང་ཡོད།
སྤྱིར་བཏང་བོད་མིའི་ཚོང་ལས་བདེ་
ཚོགས་ལ་ད་ལྟའི་ཆར་ཚོགས་མི་གྲངས་བརྒྱ་སྐོར་
བརྒལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་
འདུར་སུད་སི་དང་། སི་པན། ཕ་རན་སི། ཨ་རི། རྒྱ་
གར། བལ་ཡུལ་བཅས་ནས་ཁྱོན་འཐུས་མི་གྲངས་
༥༠ བརྒལ་བ་བཅར་འདུག

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་རིགས་མཁས་དབང་དང་སློབ་ཕྲུགས་ཚོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལོང་བྷི་
ཆིའི་ཁུལ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་ལེགས་
པར་གྲུབ་སྟེ་ཨ་རིའི་ཁལ་ལི་ཕོར་ནི་ཡ་ས་ཁུལ་གྱི་རོ་
ཆེ་སི་ཊར་(Rochester)ཁུལ་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་
བསྐྱངས་སྐབས་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་
རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ལྡན་མཆོག་དང་ཐུབ་
བསྟན་དར་རྒྱས་གླིང་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་
དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གིས་
གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་གཅིག་གིས་ལོང་བྷི་
ཆིའི་གནམ་ཐང་དུ་ཕེབས་སྐྱེལ་ཞུས་ཡོད། དེ་རྗེས་
རི་ཆེ་སི་ཊར་༸ཞབས་སོར་འཁོད་མཚམས་མི་ནེ་སོ་
ཊ་བོད་རིགས་ཐེབས་རྩའི་བོད་མི་ཚོས་ཕེབས་བསུ་
གཟབ་རྒྱས་ཞུས། དེ་རྗེས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་
གིས་མི་ནེ་སོ་ཊའི་ཁུལ་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ སློབ་གྲྭ་
དང་མཐོ་སློབ་ཁག་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཙམ་ནས་ཆེད་
བཅར་ཞུས་པའི་རྒྱ་རིགས་མཁས་དབང་དང་སློབ་
ཕྲུག་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༡༠༠ ལྷག་འདུ་འཛོམས་
བྱས་པའི་ཚོགས་ཁང་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ཏེ་
བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། ང་ཚོ་ཚང་མ་གོ་ལ་སྔོན་པོའི་
སྟེང་འཚོ་གནས་བྱེད་བཞིན་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་

གཅིག་མཚུངས་ཡིན་བསམ་པའི་ཀུན་སློང་དེ་
འདྲ་ཞིག་སྐྱེ་ཐུབ་ཚེ། ཕན་ཚུན་མགོ་སྐོར་སླུ་
བྲིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བྱ་བ་ངན་པའི་རིགས་ལ་
ཞུགས་རྒྱུའི་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད།
འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༡༠༠༠ རིང་
བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཚོ་དང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་
པོ་ཕན་ཚུན་བག་མ་གཏོང་ལེན་གྱིས་མཚོན་
པའི་སྐབས་རེ་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་དང་སྐབས་
རེ་འཁྲུག་རྩོད་ཀྱང་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་བྱུང་
རབས་ཁྲོད་ནས་བོད་མི་རིགས་དང་ཧན་མི་
རིགས་དབར་འཐབ་རྩོད་ཡོང་རྒྱུའི་རྒྱུ་མཚན་
མང་དག་ཅིག་བྱུང་ཡོད། དེང་སྐབས་འཛམ་
གླིང་ནང་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚོན་
འགྱུར་བ་ཧ་ཅང་འགྲོ་དང་འགྲོ་མུས་ཡིན། བོད་
མི་ཚོར་ཆ་མཚོན་ན་རྒྱ་གར་དེ་བ་ན་ག་རའི་
ཡིག་གཟུགས་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཡི་གེ་དང་ཐུན་
མིན་བོད་སྐད་ཡོད། དེརབརྟེན་བོད་མིའི་ངོ་བོ་
ཐ་དད་ཡོད། དེ་ལྟར་ནའང་ང་ཚོས་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་
པོ་ཆགས་ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
བོད་མི་ཚོར་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲིད་

རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་ཞིག་སྤྲད་ཚེ།
བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་འོག་བསྡད་ན་དགེ་མཚན་
ཆེ་བ་ཡོད། གྲོས་མཐུན་དོན་མཚན་བཅུ་བདུན་
དེར་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་
འགྲོ་སྟངས་ལ་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་བོད་མི་ཚོས་ས་
རྟགས་བཀོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་
བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ༸གོང་ས་མཆོག་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤།༡༩༥༥ བཅས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་ནག་
ཏུ་མཚམས་གཟིགས་སུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་
སྐབས་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་གཙོས་དམར་པོའི་འགོ་
གཙོ་ཁག་གཅིག་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད་ཡོད་
སྐོར་དང་། སྤྱིར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་ཡང་
དག་པའི་དམར་པོའི་ལྟ་གྲུབ་ལ་ཐུགས་ཡིད་འཕྲོག་
པོ་བྱུང་གནང་མཛད་ཡོད་སྐོར་སོགས་ཀྱི་བཀའ་
སློབ་སྩལ།
ཕྱོགས་མཚུངས་རིག་གནས་
གསར་བརྗེའི་སྐབས་བོད་ནང་དུ་ས་གནས་ལས་
བྱེད་པ་ཁག་གཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་
བཞིན་ལོ་ངོ་ ༡༥ ནང་ཚུན་ལ་རྩ་མེད་བཟོ་ཐུབ་
པ་བྱ་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་

རྗེས་རིམ་པས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་
ཁྲན་ཁུ་ཡན་(Chen Kuiyuan)གྱིས་ལྷ་
སའི་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་
ནང་དུ་ནང་པའི་ གཞུང་ཆེན་གྱི་དཔེ་དེབ་ཁག་ལ་
སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུར་དམ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད། དེར་
བརྟེན། བོད་ནང་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་ས་བྱི་ཞི་
རྒོལ་ཆེན་མོ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་གནད་
དོན་དེ་དག་ལ་ཐུག་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་
སློབ་སྩལ་གྲུབ་བསྟུན་དྲི་བ་ཁག་གཅིག་ལ་བཀའ་
ལན་སྩལ། སྐབས་དེར་རྒྱ་རིགས་ཤིག་གིས་
བོད་ནང་བོད་མི་ཚོས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་
དང་གཏོང་བཞིན་པའི་གནད་དོན་ཐོག་བློ་ཕམ་
ཡོད་ཚུལ་དང་སྦྲགས། དྲི་བ་ཞུས་པར་༸གོང་ས་
མཆོག་གིས་བཀའ་ལན་སྩལ་དོན།
རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བའི་དོན་
རྐྱེན་དེ་བོད་མི་ཙམ་མིན་པར་རྒྱ་རིགས་དང་ཝི་ཏི་
ནམ། དེ་སྔའི་ཅེཀ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུའང་བྱུང་ཡོད།
རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་འུ་ཐུག་
ཐབས་ཟད་ཅིག་ཡིན་ནའང་། གཞན་ལ་འཚེ་བ་བྱ་
རྒྱུའི་ཀུན་སློང་མེད་པ་མཚོན་བཞིན་ཡོད། བོད་
ནང་དུ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བའི་གནད་དོན་

དེ་ཧ་ཅང་བློ་ཕམ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་གནད་དོན་
དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་གང་ལ་ཐུག་ཡོད་མེད་ཐོག་
ཞིབ་འཇུག་མཐིལ་ཕྱིན་པ་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་ཚོར་
སྒེར་གྱི་གོད་ཆག་ཕོག་པའམ་ཆང་རག་གིས་བཟི་
སྟེ་ ཤེས་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ནས་
རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བ་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་
མིན། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་ཚོས་གནད་
དོན་དེར་ཞིབ་འཇུག་ཐིལ་ཕྱིན་པ་གནང་དགོས།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ལན་སྩལ།
དེ་ཡང་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ས་
གནས་དེའིམེ་ཡོ་(Mayo Clinic)སྨན་ཁང་
དུ་རྒྱུན་ལྡན་སྐུའི་འཕྲོད་བཞེས་ལ་བརྟག་དཔྱད་
མཛད་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་ཐེངས་འདིར་ཡང་ས་
གནས་དེའི་འབྲེལ་ཡོད་སྨན་པས་མགོན་པོ་གང་
ཉིད་མཆོག་གི་སྐུའི་འཕྲོད་བཞེས་ལ་བརྟག་དཔྱད་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་འདུག ཕྱི་ཚེས་ ༢༤ ཉིན་མེ་ཡོ་སྨན་
སློབ་ཁང་(Mayo Clinic)དུ་དྲན་པ་ཉེར་
གཞག་ཐོག་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུར་ལྷན་ཞུགས་
མཛད་རཡོད་པ་བཅས།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 3 ཚེས་ 4 ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 25

ཤེས་རིག་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་སྤྱི་དང་དགེ་ཆེ་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་
གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༩ རེས་
གཟའ་ཕུར་བུའི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་རྡ་ས་
གངས་སྐྱིད་སྤྱི་ཐབ་ཡང་སྟེང་ཚོགས་ཁང་དུ་རྒྱ་
བལ་ཁུལ་གྱི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཏན་སློབ་དང་
སམ་བྷོ་ཊའི་སློབ་གྲྭ དེ་བཞིན་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་
བཅས་ཁྱོན་སློབ་གྲྭ་ ༤༠ སློབ་སྤྱི་དང་རེག་ཊར།
དགེ་ཆེ་སོགས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་ལྷན་ཚོགས་
སྐབས་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་དང་བཀའ་བློན་ཁྲི་
པ་གཅིག་ལྕོགས་མཁས་དབང་བློ་བཟང་སེང་གེ་
མཆོག་དང། ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་དངོས་གྲུབ་ཚེ་རིང་
ལགས། བཀའ་དྲུང་གཡུ་ཐོག་ཀརྨ་དགེ་ལེགས་
ལགས། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་འཕར་དང་
སྡེ་ཚན་ཁག་གི་འགན་འཛིན། དེ་བཞིན་འབྲེལ་
ཡོད་ལས་བྱེད་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༦༠ བརྒལ་
བ་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་
དངོས་གྲུབ་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་
གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་
གསུང་བཤད་གནང་དོན། ང་རང་བཀའ་ཁྲིར་
འོས་འདེམས་བྱུང་རྗེས་སློབ་སྤྱི་རྣམས་དང་ལྷན་
ཚོགས་ཐེངས་དང་པོ་བྱེད་སྐབས། ཕན་ཐོགས་
ཧ་ཅང་བྱུང་སྟབས་འབྱུང་འགྱུར་ཡང་ལྷན་ཚོགས་
མུ་མཐུད་ཚོགས་ན་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐོར་
བསམ་ཚུལ་བྱུང་བར་བརྟེན་ཐེངས་འདིར་སླར་
ཡང་འཛོམས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ལྷན་ཚོགས་
ཐེངས་དང་པོ་དེའི་སྐབས་ངར་ཚོར་བ་ཞིག་བྱུང།
སྐབས་དེར་ངས་སློབ་སྤྱི་རྣམ་པ་ཚོས་སློབ་གྲྭའི་
ལས་དོན་སྣེ་མང་ཡོད་པའི་ཁྲོད་ལས་རིགས་ཁག་
སོ་སོར་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་བྱས་རྗེས་འཇོག་

ཐུབ་མཁན་གྱི་སློབ་སྤྱི་རྣམས་དང་སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་
ནང་ཉམས་མྱོང་ཡག་ཤོས་གང་བསགས་པ་དེ་
དག་ལྷན་འཛོམས་གནང་སྟེ་ཕན་ཚུན་གོ་བསྡུར་
སྦྱངས་བཤད་གནང་ཐུབ་ན་དཀའ་ངལ་མང་པོ་
ཞིག་སེལ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་རིང་

ལྷན་ཚོགས་འདི་བྱུང་བ་རེད།
འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༥༠ རིང་ང་ཚོར་
གྲུབ་འབྲས་གང་ཙམ་ཐོན་ཡོད། ༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་
སྲིད་བློན་ནེ་རུ་མཆོག་དང་ཐོག་མར་མཇལ་འཕྲད་
སྐབས་བཙན་བྱོལ་བོད་ཕྲུག་ཚོར་སློབ་གྲྭ་ཟུར་
འཛུགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་
རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ཙམ་མ་ཟད། གནའ་དེང་ཤེས་
ཡོན་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་འདབ་ཤོག་གཉིས་ལྡན་གྱིས་

བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་འགོ་ཁྲིད་བསྐྲུན་ཐུབ་པ་
ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་དགོངས་བཞེས་མཛད་དེ་གཙོ་བོ་
རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་
ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་དབུས་བོད་སློབ་འཛིན་
ཚོགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་(CTSA)གསར་འཛུགས་

ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༥༠ རིང་རྒྱ་
གར་གཞུང་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀྲིན་དང་འབྲེལ་ཡོད་
རྒྱ་གར་བ་དང་བོད་པའི་དགེ་ལས་ཚོས་ངལ་བ་
ཁྱད་བསད་ཀྱིས་སྐུ་ལས་བརྒྱབ་པའི་དྲིན་ལས་
དབུ་བོད་སློབ་འཛིན་ཚོགས་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཚགས་ཚུད་ལྡན་པ་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན།
སྐྱབས་བཅོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་གཞན་དང་བསྡུར་
ན། བཙན་བྱོལ་བོད་མི་འབྲི་ཀློག་ཤེས་མཁན་གྱི་
ཚད་གཞི་མཐོན་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་

གནས་ཚད་ཀྱང་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་དུ་སྐྱབས་བཅོལ་
བ་གཞན་ལས་མཐོ་བ་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་
བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལོ་རེའི་འགྲོ་གྲོན་དེར་ཉེ་
ལམ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་རོགས་དངུལ་ཧ་ཅང་
འབོར་ཆེན་པོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་། ཤེས་

ཡོན་ཙམ་མིན་པར་སྤྱི་ཚོགས་དང་འཕྲོད་བསྟེན།
ཆབ་སྲིད་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ང་ཚོར་དངོས་
གནས་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རེད། ང་
ཚོ་རང་རྐང་ཚུགས་ཐུབ་རྒྱུར་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་
གཉིས་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དགོངས་
བཞེད་ལྟར་བོད་མི་ཚོ་འབྲི་ཀློག་ཤེས་པ་ཙམ་དང་
ཤེས་ཡོན་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཁྱད་
ལས་པ་དང་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་གང་མང་

ཐོན་ནས་རྒྱལ་ནང་དང་རྒྱལ་སྤྱི་གང་དུའང་དཔུང་
པ་མཉམ་སྒྲིག་གིས་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་རྒྱུན་
འཁྱོངས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་ཕུགས་བསམ་གཙོ་བོ་དེ་
ཆགས་ཡོད། ང་ཚོར་ཧི་མཱ་ལའི་རི་བོ་ལྟར་གྱི་ལས་
འགན་ལྕི་མོ་དེ་དག་དོན་ཁྱོལ་ཡོང་བར་ཤེས་ཡོན་
གྱི་ནུས་སྟོབས་དགོས་གལ་ཧ་ཅང་ཆེ། དེ་ལྟར་མ་
བྱུང་ན་བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་
ས་ཡ་དྲུག་གི་ངོ་ཚབ་མཚོན་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ལྟ་ཞོག་
རང་འགོ་འཐོན་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྲིད། ད་
བར་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ཡར་
རྒྱས་གང་ཙམ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
དགོས་པ་དང་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་
དགོས་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། དཀའ་ངལ་དེ་དག་
སེལ་ཆེད་སློབ་སྤྱི་དང་རེག་ཊར། དགེ་ཆེ་སོགས་
ཀྱིས་ད་བར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ཐོག་ནས་ཧུར་
བསྐྱེད་གནང་ཡོད། ང་རང་ལ་མཚོན་ན་(CTSA)
དང་ (CTA) སློབ་གྲྭའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། དེར་བརྟེན་ངས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ཏུ་ང་རང་ (CST) སུ་ན་ཌ་དང་
རྡོར་གླིང་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན་སྐོར་བརྗོད་མྱོང་ཡོད།
སློབ་གྲྭ་དེ་དག་ཐོན་རྗེས་ལྡི་ལི་མཐོ་སློབ་དང་དེ་
ནས་ཧར་ཝཌ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ལོ་ ༡༦
ཙམ་སོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ་
དང་སྦྲགས། བཀའ་ཤག་སྐབ་ས ༡༤ པའི་གསར་
གཏོད། རང་ཁ་རང་གསོ། ཆིག་སྒྲིལ་སྐོར་ལ་ཞིབ་
ཕྲ་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

བོད་མིའི་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ལོ་ལྔ་འཕར་འགྱང་གནང་བའི་གནད་དོན་སྐོར་ལ་གསར་འགོད་པའི་དྲི་བར་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་ལན་འདེབས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་སྔ་དྲོ་
ཆུ་ཚོད་ ༩།༤༥ བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་
ཚོང་ལས་བདེ་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་
དབུ་འཛུགས་མཛད་སྒོར་གསུང་བཤད་གནང་
གྲུབ་མཚམས་བོད་པའི་གསར་འགོད་པ་ཁག་
གཅིག་གིས་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ལོ་གཅིག་
ནས་ལོ་ལྔར་འཕར་འགྱང་ཡོང་ཐབས་གནང་ཡོད་
པར་བཀའ་ཤག་ངོས་ནས་འབད་བརྩོན་གང་ཞིག་
གནང་ཡོད་སྐོར་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་ལ་བཅར་འདྲི་
ཞུས་པ་གཤམ་གསལ།

དྲི་བ། བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་
དེབ་ལོ་ལྔ་འཕར་འགྱངས་བྱ་རྒྱུ་ཆ་རྐྱེན་བཞི་ཡོད་
གསུངས་སོང་བས་དེ་དག་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།
ལན། བོད་པ་བཙན་བྱོལ་དུ་སླེབས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་
འཁོར་བ་དང་། དུས་རྒྱུན་ལོ་གཅིག་ནང་འཕར་
འགྱང་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་ལོ་ལྔ་འཕར་
འགྱང་གནང་རྒྱུར། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་
གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆ་རྐྱེན་དང་པོ། འཛིན་སྐྱོང་
ནས་རྒྱབ་གཉེར་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གཉིས་པ།
ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་དང་རྒྱབ་གཉེར་གྱི་གནས་
སྟངས་ལ་གཞིགས་པའི་ཐོག་ནས་བྱ་རྒྱུ་རེད།
སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། གཞི་རྩའི་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ལས་
ཁུངས་ནས་བཀོད་ཁྱབ་ས་གནས་ཚང་མར་བཏང་

བ་མ་ཟད། དམིགས་བསལ་ས་གནས་(FRO)
ལས་ཁུངས་བཏང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ས་གནས་ས་
ཐོག་ཏུ་འབྱོར་མི་འདུག ས་གནས་སུ་འབྱོར་རྗེས་
གཞི་ནས་ས་གནས་(FRO)ལས་ཁུངས་ཀྱིས་
རྒྱབ་གཉེར་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་འགྲོ་
སྟངས་འགྲོ་ལུགས་ཤིག་གཏན་འཁེལ་ཡོང་གི་རེད།
དེ་རྗེས་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ལོ་ལྔ་འཕར་འགྱང་
བྱ་རྒྱུའི་འགྲོ་སྟངས་ཤིག་ཡོང་གི་རེད། ད་ཐེངས་
ངས་རེ་འདུན་ཞུ་རྒྱུར། བོད་མི་སང་ཉིན་གནངས་
ཉིན་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་དུས་ཚོད་རྫོགས་
འགྲོ་གི་ཡོད་ན། (FRO)ལས་ཁུངས་ལ་ཕེབས་
ཏེ་ངའི་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་དུས་ཚོད་རྫོགས་
སོང་བས། ད་ལྟ་རང་འཕར་འགྱང་དགོས་ཀྱི་འདུག་
ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་འགྲོ་སྟངས་འགྲོ་ལུགས་གཏན་
འཁེལ་མེད་སྟབས་གནས་སྐབས་རིང་ངང་འཐེན་
གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྗེས་སུ་ས་གནས་ས་
ཐོག་གི་འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་
ནས་ལམ་སྟོན་གནང་གི་རེད། དེ་གཞིར་བཟུང་
ས་གནས་ཀྱི་(FRO)ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་
གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར།
ལོ་ལྔ་བཅུ་དེའི་ནང་འབད་བརྩོན་རིམ་པ་ཞུས་ཡོད་
ཀྱང་ད་ཐེངས་རྒྱ་གར་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ཁས་
ལེན་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཆབས་
ཅིག་ལྡི་ལི་དོན་གཅོད་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་
གནད་ཡོད་རྣམ་པར་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར་ཁས་

ལེན་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
དྲི་བ། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཁས་ལེན་གནང་བ་
ལྟར་དངོས་གཞིའི་ལས་རིམ་ག་དུས་དབུ་འཛུགས་
གནང་གི་ཡོད་དམ།
ལན། ང་ཚོས་གང་མགྱོགས་འགོ་འཛུགས་བྱ་
རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་
ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ཕྱག་འཕྲིན་གནང་རྒྱུ་དེ་དག་
གནང་སྟེ་བདུན་ཕྲག་གཉིས་གསུམ་ཕྱིན་འདུག ས་
གནས་ས་ཐོག་ནས་གང་འདྲ་བྱེད་དང་མ་བྱས་ཏན་
ཏན་འཛིན་སྐྱོང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་རེད་བསམས་
ཀྱི་འདུགདྲི་བ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ས་ཆ་དང་ལས་ཀ་བྱེད་
ཆོག་པ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་ཧི་མ་ལ་ཅལ་གཞུང་
ནས་རྒྱ་གར་གྱི་མི་སེར་ཡིན་ཡང་ཧི་མ་ཅལ་གྱི་
མི་སེར་མིན་ན་ས་ཆ་ཉོས་ཆོག་མིན་ཐོག་གནས་
སྟངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ།
ལན། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་གནང་
ཡོད་ཀྱང་། མངའ་སྡེར་འགྲོ་སྟངས་འགྲོ་ལུགས་
ཤིག་ཡོད། དེ་གཉིས་ཁག་ཁག་རེད། དབུས་གཞུང་
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ས་
གནས་ཁག་ཏུ་བཀོད་ཁྱབ་གནང་བའི་ནང། བོད་
མི་ཡིན་ན་ལས་ཀ་བྱས་ཆོག་གི་རེད། འོན་ཀྱང་
གཞུང་ནང་ལས་ཀ་བྱས་ཆོག་མི་ཆོག་གསལ་ཁ་
མི་འདུག ས་ཆ་རང་ཉིད་བེད་སྤྱོ་གཏོང་རྒྱུ་ཉོ་ཆོག་
གི་རེད་མ་གཏོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ས་ཆ་ཉོས་ཆོག་གི་

མ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་དངུལ་
ཁང་གི་སྒྲིག་གཞི་གཞིར་བཟུང་ལག་བསྟར་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་
ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ནང་ཧི་མ་ཅལ་གྱི་ཡུལ་མི་
མ་གཏོགས་ས་ཆ་ཉོས་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་པ་དེ་
མངའ་སྡེའི་ཁྲིམས་འཁུར་དགོས་ཀྱི་རེད།
དྲི་བ། བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཁག་གཅིག་གི་སྐྱབས་
བཅོལ་ལག་དེབ་ཐོག་གནས་མཇལ་བྲིས་ཡོད་པར་
བརྟེན་མ་འོངས་པར་དེའི་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་
ཆགས་ཀྱི་རེད་དམ།
ལན། སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་དེ་ང་ཚོའི་རེ་བར།
བོད་མི་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་ལོ་ལྔ་འཕར་འགྱང་བྱ་
རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་
གཞུང་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་བ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་མི་
རིགས་རྒྱ་གར་ནང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་བསྡད་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། ལོ་ལྔ་ལྔ་བཞུགས་ཆོག་པའི་དེ་སྔོན་ཐག་
གཅོད་གནང་གཞི་ཞིག་ང་ཚོས་ཐོས་པ་བརྟེན། དེ་
གཞིར་བཞག་ཐོག་ནས་བོད་པར་སྤྲོད་དགོས་
ཀྱི་འདུག་ཅེས་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་
གཞིར་བཟུང་འགྲོ་སྐབས། བོད་པ་རྒྱ་གར་དུ་
སླེབས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་འགྲོ་མཁན་དང་། རྒྱ་གར་ནང་
སྐྱེས་པ་ཚོར་ལྔ་ལྔ་འཕར་འགྱང་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་
གནང་བ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ །༢༠༠༣ ནས་བོད་
ནས་ཕེབས་ཏེ་ཤོག་བུ་དཀར་པོ་བསྣམས་ཕེབས་
མཁན་དང་། ཤེས་ཡོན་དོན་དུ་ཕེབས་མཁན། དེ་

བཞིན་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས་མཁན་ཡོད། ཁག་
གཅིག་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ཕེབས་མཁན་ཡོད་ཀྱང།
ཤེས་ཡོན་དོན་དུ་ཕེབས་མཁན་ཚོར་ཟླ་བ་དྲུག་
གམ་ལོ་གཅིག་འཕར་འགྱང་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།
སྣེ་ལེན་དུ་ཕེབས་མཁན་མི་གྲངས་ ༤༤༠ བརྒལ་
བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོས་ལྡི་
ལི་དོན་གཅོད་བརྒྱུད་ནས་ཚར་འགའ་ཤས་ཤིག་
འབད་བརྩོན་བྱེད་སྐབས། སྔ་ལོ་རྒྱ་གར་ནང་
སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་དང་པོ་དེབ་སྐྱེལ་བྱ་རྒྱུ་གལ་
ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་བཀའ་ཡིག་འབྱོར་བ་རེད། དེ་
བཞིན་ཁོང་རྣམ་པ་ཚོ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༦ བར་
འདིར་བསྡད་ཆོག་གི་རེད་ཅེས་ཁས་ལེན་གནང་
བ་དང་ཆབས་ཅིག་དེབ་སྐྱེལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་
ཅེ་གསུངས་འདུག་པ་ལྟར་མི་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་
གྲངས་ཤིག་གིས་དེབ་སྐྱེལ་བྱས་དང་བྱེད་མུས་
རེད། དེབ་སྐྱེལ་བྱས་ཟིན་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་ཟླ་བ་
དྲུག་གམ་ལོ་གཅིག་འཕར་འགྱང་གནང་རོགས་
ཞེས་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་འབད་བརྩོན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ཐག་གཅོད་
གང་འདྲ་ཞིག་གནང་གི་ཡོད་མེད། ད་ལྟ་བརྗོད་ཐུབ་
པ་མི་འདུག ང་ཚོར་ཁོང་རྣམ་པར་དཀའ་ངལ་ཆེན་
པོ་འཕྲད་ཀྱི་རེད་བསམས་པའི་བློ་འཚབ་དེ་འདྲ་
གང་ཡང་མི་འདུག ཅེས་ལན་འདེབས་གནང་ཡོད་
པ་བཅས།།

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 3 ཚེས་ 4 ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 25

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
གསར་འགོད་པ། སྒྲུབ་རྒྱུད་ཉི་མ།
ཞུ་དག་པ། བསོད་ནམས་ཚེ་རིང༌།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། ཚེ་རིང་དངོས་གྲུབ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་གུང་ཁྲན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཁྲོད་གུ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་མཁན་ཚོར་ད་ལྟའི་ཆར་དབང་ཆ་ཏོག་ཙམ་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག་ཅེས་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་
གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༨ ཙམ་ལ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་ཨ་རིའི་ཁལ་ལི་ཕོར་ནི་ཡར་
༸ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་སྐབས་དགའ་ལྡན་
ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་
ཆོས་ལྡན་མཆོག་གིས་གཙོས་ས་གནས་དེར་རྟེན་
གཞིས་བྱས་པའི་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་ཐུབ་བསྟན་
དར་རྒྱས་གླིང་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་
བྱེད་རྣམ་པས་གནམ་ཐང་དུ་ཕེབས་བསུ་གཟབ་
རྒྱས་ཞུས། དེ་རྗེས་ཞུགས་གནས་མགྲོན་ཁང་དུ་
༸ཞབས་སོར་འཁོད་མཚམས་ས་གནས་བོད་མི་
དང་ཆོས་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་བྱེད། དེ་བཞིན་དད་
ལྡན་མང་ཚོགས་ཁག་གཅིག་གིས་ཕེབས་བསུ་
གཟབ་རྒྱས་ཞུས་གྲུབ་མཚམས། ལོང་བྷི་ཆིའི་
Long Beach ཁུལ་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་
སྐབས་ཨོ་རེན་ཇི་གྲོང་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་པ་སྐུ་ཞབས་
བྷོབ་ཕོ་སི་ཊར་Bob Foster མཆོག་དང་
མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་སུ་
ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས། གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་
སྐབས་ཐོག་མར་གྲོང་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་པ་མཆོག་
གིས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ལོང་བྷི་ཆི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པར་
ས་གནས་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་དགའ་བསུའི་
འཚམས་འདྲི་ཡོད་སྐོར་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། བོད་
ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་ཆེ་
མཐོང་མཚོན་ཆེད་ཤིང་སྣ་ཞིག་འདེབས་འཛུགས་
བྱ་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་སྙན་སྒྲོན་ཞུས། གཞན་ཡང་
སྐབས་དེར་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ནང་
ཁལ་ལི་ཕོར་ནི་ཡའི་མངའ་སྡེའི་སྐུ་ཚབ་འཐུས་མི་
སྐུ་ཞབས་ལའོ་ཀོ་རེ་Lou Correa མཆོག་
གིས་ཁོང་རང་ཉིད་གཞོན་སྐྱེས་སྐབས་༸གོང་ས་
མཆོག་གིས་ལྗགས་རྩོམ་མཛད་པའི་ཕྱག་དེབ་
མང་པོ་ཀློག་མྱོང་ཡོད་པར་བརྟེན། མགོན་པོ་
གང་ཉིད་མཆོག་གི་ཐུགས་དགོངས་ལ་དད་གུས་
ཧ་ཅང་ཞུ་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྐོར་གྱི་གསུང་བཤད་
གནང་བ་མ་ཟད། སྐུ་ཞབས་ལའོ་ཀོ་རེ་མཆོག་
གིས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་གྲོང་ཁྱེར་མང་ཚོགས་
ཀྱི་ཆེ་མཐོང་དང་སྤྲོ་སེམས་མཚོན་ཆེད་ཕྱག་
རྟགས་ཤིག་འབུལ་ལམ་ཞུས།

དེ་རྗེས་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་
གསར་འགོད་པ་ཚོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། ངོས་
རང་ས་གནས་གང་དུ་བསྐྱོད་ཀྱང་འགྲོ་བ་མིའི་
རིན་ཐང་དང་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་མཐོར་
གཏོང་ཐབས་སྐོར་ཤོད་བཞིན་ཡོད། ངོས་རང་འགྲོ་
བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མི་གཞན་དང་ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་
དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་གང་ཡང་མིན། འགྲོ་བ་
མིའི་གཞི་རྩའི་རང་གཤིས་ནི་བྱམས་བརྩེ་དང་ཞི་
འཇམ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྐྱིད་
ཡོང་མིན་དེ་སོ་སོ་མི་སྒེར་ལ་རག་ལུས་ཡོད་ཅེས་
སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་
མཐུན་སྒྲིལ་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། འཛམ་གླིང་
ནང་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་རྣམས་སོ་སོའི་
ཐབས་ལམ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་གཞི་རྩའི་བྱམས་པ་
དང་བརྩེ་བ། བཟོད་བསྲན། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་
ཀྱི་བཟང་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་བསླབ་བྱའི་སྐོར་གོ་
རྟོགས་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་
ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ། ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༡ ལོར་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་
ལས་ཡུན་རྫོགས་ནས་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བཀའ་
ཤག་འོས་བསྡུ་བྱེད་སྐབས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དོ་
སྣང་ཧ་ཅང་བྱས་པར་བརྟེན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༥
ཚེས་ ༢༩ ནས་ངོས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་
དབང་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་
བྱས་པའི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པར་རྩིས་སྤྲོད་བྱས་ཡོད།
ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་གྲུབ་བསྟུན།
གསར་འགོད་པར་དྲི་བ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་
སྐབས་སྩལ་བ་ལྟར་གསར་འགོད་པ་ཞིག་གིས་ཕྱི་
ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བོད་ནང་དུ་སླར་ཡང་བོད་
མི་གཉིས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བའི་དོན་
རྐྱེན་དང་འབྲེལ་ནས་བོད་མིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་
བཏང་བའི་དོན་རྐྱེན་སྐོར་དྲི་བ་ཞུས་པར་བཀའ་
ལན་སྩལ་དོན། གནད་དོན་དེར་ཧ་ཅང་བློ་ཕམ་
བྱུང། འོན་ཀྱང་གནད་དོན་དེ་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་
བ་ཆེན་པོ་ཡོད། རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་གནས་
ཚུལ་ཐོག་མ་དེ་ཐོས་སྐབས་ངོས་རང་ཉི་ཧོང་དུ་
ཡོད། སྐབས་དེར་ངོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡོད་ཚོར་རང་
ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་དགོས་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་

གཙོ་བོ་གང་དུ་ཐུག་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་བྱས་
ནས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཐབས་དགོས་པའི་འབོད་
སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང། ཞེས་བཀའ་ལན་སྩལ་བ་མ་ཟད།
ཝི་ཏི་ནམ་དང་རྒྱ་ནག་སོགས་ཀྱི་ནང་རང་ལུས་
མེར་སྲེག་བཏང་བའི་དོན་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་ནས་
བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། དེ་སྔ་རིག་གནས་གསར་
བརྗེ་(Cultural Revolution)སྐབས་
དམར་སྲུང་དམག་གིས་(Red Guards)ནང་
པའི་དགོན་པ་ཞིག་རྩ་གཏོར་གཏོང་སྐབས་དགོན་

པ་དེའི་མཁན་པོས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་
ཡོད་ཅེས་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ་དང་སྦྲགས། མགོན་
པོ་གང་ཉིད་མཆོག་དེ་སྔ་ཧེག་ཀོ་སོ་ལོ་ཝ་ཀི་ཡའི་
Czechoslovakia.སློབ་ཕྲུག་ཇན་པ་ལག་
Jan Palachགིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་
བའི་ས་ཆ་དེར་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པ་དེ་ཐུགས་
དྲན་གསོ་མཛད་དེ་མུ་མཐུད་བཀའ་སློབ་སྩལ་
དོན། མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བསམ་པར་བོད་མི་ཚོས་
རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བ་དེ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་
ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་གཞི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རྩ་བ་
ནས་མིན། དེ་ནི་ལོ་ངོ་ ༢༠ ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་བོད་
ནང་རྒྱ་མིའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་སྲིད་བྱུས་
འཛིན་སྟངས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད།
བོད་པའི་དགོན་པ་དང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཧ་ཅང་དམ་
བསྒྲགས་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྷ་སའི་བོད་ལྗོངས་མི་
རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ནང་དེ་སྔ་ནང་པའི་གཞུང་
སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེར་དམ་བསྒྲགས་བྱས་
ཏེ་སློབ་ཁྲིད་བྱས་མི་ཆོག་པ་བཟོས་ཡོད། ཕྱོགས་
མཚུངས་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་

ཟེར་བ་ལག་བསྟར་བྱས་པར་བརྟེན།
བོད་མི་ཁག་གཅིག་གིས་དེ་སྔ་རིག་
གནས་གསར་བརྗེའི་དུས་སྐབས་དང་མཚུངས་
པའི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྐོར་
བརྗོད་མཁན་ཡང་བྱུང་ཡོད། ཉེ་ཆར་བོད་མི་
ཚོར་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུའི་
སྲིད་བྱུས་འཛིན་བཞིན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་བོད་ནང་ས་བྱི་ཞི་རྒོལ་ཆེན་
མོ་བྱུང་བ་དེས་ཡིན། ཉེ་ལམ་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁ་

བྲལ་བ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་དམག་འཐབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་
སྐོར་བརྗོད་ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བཤད་
པ་དེ་དྲང་བདེན་ཡིན་ན་ཁ་བྲལ་བ་ཉུང་ཤས་ལས་
མེད་སྟབས་དམག་རྒྱག་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༥༠ ནང་ནས་བཟུང་ད་བར་བོད་ནང་གི་
བོད་མི་ཚོས་དཀའ་སྡུག་མང་པོ་མྱངས་ཡོད། དེ་
བཞིན་རྒྱ་མི་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་གིས་བརྩམས་པའི་
དཔེ་དེབ་ནང་བོད་མི་ས་ཡ་ཕྱེད་ཙམ་མནར་གཅོད་
འོག་འཆི་བའམ་དམར་གསོད་བཏང་བའི་སྙན་ཐོ་
ཞིག་རིན་མིན་འདོན་རྒྱུ་རེད། བོད་མི་ཚོར་རང་གི་
ཐུན་མིན་སྐད་དང་རིག་གཞུང་ཐུན་མིན་ཞིག་ཡོད་
པར་བརྟེན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱི་
ཡོང་གི་ཡོད། སྟབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་
གི་སྲིད་བློན་ཝུན་ཅ་པའོས་རྒྱ་ནག་ནང་ཆབ་སྲིད་
བཅོས་བསྒྱུར་གཏོང་དགོས་སྐོར་གསར་འགོད་
ལྷན་ཚོགས་སུ་གཏམ་བཤད་ཡང་ཡང་བྱས་ཡོད་
པ་མ་ཟད། འདི་ལོ་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་རྒྱལ་ཡོངས་
མི་མང་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པའི་
སྐབས་སུའང་ཁོང་གིས་དེ་རང་བརྗོད་ཡོད། དེ་

རྗེས་ཉིན་ཤས་ལས་མ་སོང་བར་དམར་པོའི་འགོ་
ཁྲིད་མཁྲེགས་འཛིན་པ་བྷོ་ཤི་ལའི་ Bo Xilaiགོ་
གནས་ནས་གནས་དབྱུང་བཏང་ཡོད། དེར་བརྟེན་
གཅིག་བྱས་ན་གུང་ཁྲན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཁྲོད་གུ་
ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་མཁན་ཚོར་ད་ལྟའི་
ཆར་དབང་ཆ་ཏོག་ཙམ་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
འདུག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ།
དེ་རྗེས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་
དབང་གི་སྟ་གོན་གྱི་སྒྲུབ་ཞག་མཛད་ཆེད་ལོང་
བྷི་ཆིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་
སུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས། ཉིན་གུང་ལྗགས་སྨིན་
སྐབས་བཀའ་དབང་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་དང་སྦྱིན་
བདག་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་༸གོང་ས་མཆོག་
གིས་ཤར་རྩེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྐད་
ཡིག་མང་པོ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པར་བསྔགས་བརྗོད་
མཛད་པ་དང་སྦྲགས། མཁན་ཟུར་དམ་པ་དགེ་
བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་སྐོར་
ལའང་བཀའ་སློབ་སྩལ། ཉིན་རྒྱབ་མགོན་པོ་གང་
ཉིད་མཆོག་གིས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་དབང་
གི་སྟ་གོན་གྱི་སྒྲུབ་ཞག་མཛད་དེ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་
ཕྲེང་བདུན་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི། དབུ་མའི་ལྟ་
ཁྲིད་དྲན་པ་བཞི་ལྡན་གྱི་མགུར་དབྱངས་དངོས་
གྲུབ་ཆར་འབེབས་ (The Song of the
Four Mindfulnesses, Causing
the Rain of Achievements to

Fall) ཆོས་འབྲེལ་སྩལ། སྐབས་དེར་༸གོང་ས་
མཆོག་ལ་འཇིགས་བྱེད་བཀའ་དབང་གི་ཁྲིད་རྒྱུན་
སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་ནས་ཐོབ་
ཡོད་སྐོར་དང། ཕྱིས་སུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་
ཆེ་སྐུ་མདུན་ནས་ཁྲིད་རྒྱུན་ཐོབ་ཡོད་སྐོར་སོགས་
ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ། ཕྱི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་
འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་དབང་དངོས་གཞི་དབུ་
འཛུགས་མཛད་རྒྱུ་མ་ཟད། ཉིན་རྒྱབ་དཀའ་རྙོག་
གི་དུས་སྐབས་སུ་ཞི་བདེ་སྐྲུན་ཐབས། “Peace
in Troubled Times.”ཞེས་པའི་བརྗོད་
གཞིའི་ཐོག་མང་ཚོགས་ལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད་
པ་བཅས།།

ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༢ པར་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་མགྲོན་འབོད་ཞུས་པ།
༄༅། །བཀའ་ཁྲི་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༣ ནས་ཚེས་ ༢༥
བར་ཨ་རིར་ནོ་བེལ་ཞི་བདེ་ཚོགས་ཆུང་གི་
ཚོགས་འདུར་མཉམ་ཞུགས་དང་གནད་ཡོད་
མི་སྣ་ཁག་མཇལ་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་དང། ལྷན་
ཚོགས་སྐབས་འཛམ་གླིང་ནང་སྙན་གྲགས་ཆེ་
བའི་ནོ་བེལ་ཞི་བའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་
མྱོང་མཁན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་དང་དེ་སྔ་ཨུ་རུ་སུའི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་
པ་སྐུ་ཞབས་མེ་ཁེལ་གོར་བྷ་ཆོབ་མཆོག ལྷོ་
ཨ་ཕི་རི་ཀའི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་ཌི་ཀ་ལག་
མཆོག ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་ཇི་མི་ཀར་
ཊར་མཆོག པོ་ལེན་ཌིའི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་སྐུ་

ཞབས་ལེ་བ་ལེ་ས་མཆོག་བཅས་ལྷན་འཛོམས་
མཛད་རྒྱུ་ཡིན་འདུགདེ་རྗེས་ཁེ་ན་ཌར་བོད་དོན་འཛམ་
གླིང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་འདུ་
ཐེངས་དྲུག་པ་དང་ལོ་འཁོར་དོན་གཅོད་ཚོགས་
འདུར་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ་དང་། ཨ་རི་ནས་
ཕྱིར་ཁོར་མཚམས་རྒྱ་གར་ནང་སིམ་ལ་གཏན་
སློབ་ལྔ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་མཇུག་བསྡོམས་
མཛད་སྒོ་གཙོས་ས་གནས་མི་མང་དང་དགེ་
སློབ་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད། ཌོ་ལན་ཇི་བོན་
གཞིས་སུ་འཚམས་གཟིགས་གཞུང་འབྲེལ་
ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགདེ་ཡང་ཕྱི་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བཀའ་

ཁྲི་མཆོག་རྡ་ས་ནས་ཅཀྐཱི་བྷེངྐ་བརྒྱུད་ལྡི་ལིར་
ཕེབས་ཐོན་དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ལྡི་ལིར་
ཕེབས་འབྱོར་གྱིས་དོན་ཁང་ནས་མཁའ་ལམ་
ཐོག་ནེ་ཝཀ་རུ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ཕྱི་ཚེས་ ༢༢
ཉིན་ནེ་ཝཀ་རུ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་
འདུག ཕྱི་ཚེས་ ༢༢ ནས་ ༢༥ བར་ས་གནས་
སུ་ལས་འཆར་དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༢༦ ཉིན་ཅི་ཀ་
གྷོ་ནས་ཨོ་ཊ་བར་ཕེབས་འབྱོར་གནང་རྒྱུ། ཕྱི་
ཚེས་ ༢༧ ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ བར་ས་
གནས་སུ་ལས་འཆར་དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༡ ཉིན་
གྱི་དགོང་དྲོ་ཨོ་ཊ་བ་ནས་བྷོ་ཊོན་དུ་ཕེབས་ཐོན་
གྱིས་ཕྱི་ཚེས་ ༢ ཉིན་བྷོ་སི་ཊོན་(Boston)
ས་གནས་སུ་ལས་འཆར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགཕྱི་ཚེས་ ༣ ཉིན་བྷོ་སི་ཊོན་ནས་ནེ་ཝཀ་བརྒྱུད་
ལྡི་ལིར་ཕེབས་འབྱོར་གནང་རྒྱུ། ཕྱི་ཚེས་ ༥
ཉིན་ལྡི་ལི་ནས་མཁའ་ལམ་ཐོག་ཅན་དྷི་གར་
བརྒྱུད་སིམ་ལར་ཕེབས་འབྱོར་དང་། ཕྱི་ཚེས་
༦ ཉིན་སིམ་ལ་གཏན་སློབ་ཀྱི་ལྔ་བཅུའི་དུས་
དྲན་གྱི་མཇུག་བསྡོམས་མཛད་སྒོ་དང་མི་མང་
གི་ཚོགས་འདུ་སོགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགཕྱི་ཚེས་ ༧ ཉིན་ཌོ་ལན་ཇི་བོན་གཞིས་སུ་
འཚམས་གཟིགས་གནང་རྗེས་རྡ་སར་ཕེབས་
འབྱོར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་བཅས། །

ཧ་ཝའི་མཚོ་གྲུ་གསར་པར་རབ་གནས་མཛད་བཞིན་པ།